



# HV

BLADET

Øvelse Langnes:

## Vidt samarbeid mot terror

16: Fagkurs for jurister og prester

20: Befalsutdanning

34: Midt i trafikken

36: Leteaksjon i Storlidalen

nr. 1 2007



Nytt våpen:

# Velger kaliber 5.56

# Et trygt Norge



GIHV Brovold

Vi bor i et land som har mye å tape. Vi er rike på frihet, trygghet, medmenneskelighet og ressurser.

Norge har satt Heimevernet til å verne om disse verdiene.

Oppmerksom og solid utrustet er den nye Heimevernssoldaten beredt til å virke der det trengs. Med kunnskap og innsikt – og mot til å handle – ser han ikke hindre, men muligheter. Utdannet til å løse floker og utstyrt til å nå sine mål, kan han møte terrorister i inn- og utland eller trå til når naturen viser sin lunefulle side.

Virkeligheten vi lever i er usikker. Om det er naturen eller andre mennesker som volder skade, verner, vokter og virker Heimevernet.

Heimevernssoldaten er som Heimevernet selv, midt imellom det sivile og det militære samfunn og derfor i stand til å vite hvordan de to best mulig kan fungere sammen.

I dag har Heimevernet ansvar for norsk territorium og er den største delen av landforsvaret i Norge. Med Europas lengste kystlinje, høye fjell, dype daler og tusener av hjem, er dette et stort ansvar. En sylskarp innsatsstyrke på fem tusen soldater står klare. Femti tusen er trent og forberedt, skulle det bli nødvendig.

Hvert år blir flere tusen nye soldater utdannet, trent og utstyrt til å trygge Norge gjennom fred, krise og krig.

For 60 år siden ble Heimevernet skapt som et invasjonforsvar og bygget på organiseringen fra Milorg. Gutta på skauen tilpasset seg forholdene og fienden de stod overfor. Under den kalde krigen var Heimevernet over alt, alltid. I dag er Heimevernet på rett sted til rett tid, og er tilpasset en fiende der frontlinjen like gjerne kan være på Karl Johan som i Kandahar.

Den nye Heimevernssoldaten er stolt over å kunne beskytte de han er glad i. De han beskytter er stolte og glade for å ha ham der.

  
Generalinspektør for Heimevernet

HVBLADET 60. årgang nr. 1 mars 2007

## FORSIDEN

NYE VÅPEN: Orlogskaptein Moen Alfei, viser fram et av HVs mulig våpenvalg.  
Foto: Vegar Schwartz, fotograf HVST P&I

## REDAKSJONEN

Heimevernsbladet  
Oslo mil/Grev wedels plass 9, 0015 OSLO  
e-post: redaksjonen@hvbladet.no  
Tlf: 23 09 50 32  
Fax: 23 09 3750

## ANSVARLIG REDAKTØR

Brigader Geir Olav Kjøsnes

## REDAKTØR



Stian B. Støvland

## I REDAKSJONEN



Vpl grafiker Kenneth Austrått



Vpl fotograf Vegar Schwartz

## REDAKSJONSKOMITÉ

Brigader Geir Olav Kjøsnes  
Kommandør Vidar Tollefsen  
Oberst Karl Egil Hanevik  
Gen. sekr. Kolbjørn Schei  
Major Harald Rist Aamot

## FASTE BIDRAGSYTERE:



Rune Haarstad



Trond Setså



Tor Sandø

Elisabeth Eikeland

## OPPLAG

65 000

## ANSVARLIG

Ansvarlig for Heimvernsbladet utgivelse og redaksjon: Generalinspektøren for Heimevernet.

*Redaksjonen påtar seg ikke ansvar for artikler og foto som sendes inn uoppfordret. Manus til HV Bladet sendes til: redaksjonen@hvbladet.no*

## ANNONSERING

For priser og betingelser for annonsering – ta kontakt på tlf: 22 41 60 41

## GRAFISK PRODUKSJON

John Grieg AS - Bergen

# Verner – Vokter – Virker



## // 16

**FAGKURS JURISTER OG PRESTER**

Dombås var åstedet for Fagkurs Jurister i uke fem. Et tett program med mye diskusjoner ble resultatet da Heimevernets jurister kom sammen for å diskutere fremtidig aktivitet sammen med HVs feltprester.



## // 20

**BEFALSUTDANNING I HV**

Heimevernets omstilling er blitt betegnet som en suksess historie. Ønsker du å bli en del av denne suksesshistorien og samtidig en leder i HV's organisasjon, søker du deg til HVBS.



## // 32

**ØVELSE VINTER:**

Rogaland Heimevernsdistrikt 08 har med Forsterkningskommandoen gjennomført årlig trening VINTER med 5 områder i uke 10.

## // 10 NYE VÅPEN

Heimevernet velger 5,56 kaliber når den nye angrepsriflen bestilles. De aktuelle kandidatene er testet ut og det er med forventning Forsvaret venter på testresultatene.



## Troppsjeffskurs på Setnesmoen



Å videreutvikle lederferdigheter står sentralt Forsterknings- og Innsatsstyrken til HV-11 er på troppsjeffskurs.

Det er spennende tider for heimevernssoldater og befal som ønsker å gjøre en innsats utover 5-8 dager årlig trening. Et av disse kursene er Troppslederkurs I som holdes på Setnesmoen i Rauma i perioden 5-16. februar 2007.



TEKST: Sven  
Mikeal Ruud

Deltakere Troppsjeffskurs I Petter Sæther, 38, fra Ålesund har deltatt i Heimevernet i flere år og liker utviklingen. Etter førstegangstjeneste i luftartilleriet har han fått med seg flere kurs og skrevet avtale med Innsatsstyrken. Han poengterer: å ta steget og få mer ut av tjenesten ved å være med i I-styrken stiller større krav til den enkelte og mer tidsbruk. For dette ønsker han noe tilbake og stiller

større forventinger til ledelsen. Sæther mener at å gjennomføre styrkebeskyttelse i vår egen teig er de klare for.

Han er også positiv til å kunne dra ut på internasjonale oppdrag som mange i heimevernet allerede gjør i dag i regi av hæren. Sæther mener det ikke er noe i veien for at HV, om Stortinget godkjenner det og at det er basert på frivillighet, vil kunne trene og avgi lag eller enheter til internasjonale oppdrag innen styrkebeskyttelse. – å trene mye uten å være aktuell når situasjonen oppstår er lite meningsfylt – ifølge Sæther.

### Thomas ordner opp.

Thomas Garli, 24, fra Kristiansund ble rekruttert til hundetroppen i Innsatsstyrken rett før jul. Han har ingen bakgrunn i HV, men førstegangstjeneste og stor interesse for hund. Troppslederkurset gir Garli nyttige innspill om egen innsats fra erfarne veiledere. Kurset er

praktisk rettet og han får prøve ut sine nyvunne erfaringer.

Garli vil også være aktuell når situasjonen krever det:

– Vi skal yte en service når det brenner.

Sæther er klar på forskjellene i bl.a. kultur mellom innsats i eget område og i en mulig utenlandsinnsats. En skikkelig forberedelse vil kunne spisse de nødvendige ferdighetene.

Mange i HV har i dag erfaring fra utenlandsoppdrag og noen må ut for første gang for å få erfaring.

Når de har det gøy på kurs og løser oppgaver sammen, hele pakken, gjør at de blir svært godt sammensveiset. Et godt og positivt miljø utvikles. ■



### NM SKIFELTSKYTING 2007

Hornindal skyttarlag inviterar til NM skifelttskyting 17. – 18. mars 2007.

Meisterskapen vert gjennomført med

normalprogram laurdag 17. mars og sprint søndag 18. mars. Konkurransen opplegg og klasseinndeling i samsvar med Skyttarboka (merk nytt regelverk for skifelttskyting). Meisterskapen vert gjennomført på Hornindal skisenter. Räftevolds hotell vert samlingstad for løparorientering, festmiddag og premieutdeling laurdag. Komplet innbyding er lagt ut på [www.dfs.no](http://www.dfs.no) og arrangøren si heimeside [www.dfs.no/Hornindal](http://www.dfs.no/Hornindal), der også fortløpande informasjon vert lagt ut.

Kontaktperson er rennleiar Jarle Tvinnereim, tlf. 909 79 336.

Påmeldingsfrist 1. mars 2007.

Vi ønskjer alle vel møtt til årets NM i skifelttskyting!



## Ordremøte og personalseminar ved HV-17

Onsdag den 31. januar 2007 var alle styrkesjefer og NK'er innkalt til Vest-Finnmark HV-distrikt 17 på GP for å motta distriktssjef HV-17 sin ordre for årets trening 2007. Samtidig ble det også arrangert P-seminar med innleder fra Generaladvokatembetet.

AV: Atle Michael Hove



Vest-Finnmark HV-distrikt 17 består av 1 Innsatsstyrke, 5 ordinære HV-områder, 5 stab/støtte-område. Innsatsstyrken og områdene ledes av styrkesjefer og disse er: Major Johan Rist, kaptein Sten Rune Pettersen, kaptein Kjell Samson Flage, kaptein Ole Gudmestad, kaptein Halvard Holst-Olsen, kaptein Mikkel Isak Kemi og kaptein Arnfinn Holst-Olsen. På ordremøtet

deltok styrkesjefene, NK i områdene, S-3 i I-styrken og stabsmedarbeidere i HV-17. Disse mottok sine ordrer og respektive oppdrag, og før de forlot GP hadde de gjennomført sin analyse av ordren og gitt «backbrief» i dialog med distriktssjefen og stab HV-17. Mens styrkesjefene mottok sine ordrer for årets

trening, så gjennomførte personelloffiserene fagsamling sammen med G-1 seksjonen og 1. krigsadvokat Gunnar Johnsen. Tema på fagsamlingen var bl.a. bruk av P3-systemet, praktisk saksbehandling og kvalitetssikring av oppropslistene. Krigsadvokaten hadde også et foredrag for

alle deltakere i samlet fora, der tema var «utøvelse av disiplinærmyndighet».

Ansvarlig for gjennomføring av ordremøtet og P-samlingen var major Børge Gabrielsen (G-3/HV-17) og major Per Hallås (G-1/HV-17). ■

## Full Operativ Kapasitet

Som de første i HV-12 ble Frosta, Hegra og Haldalen Heimevernsområder erklært som fullt operative.

AV: Rune Haarstad og Thore Allan Grønning

En viktig del av årets trening er å gjennomføre en evaluering av alle områdene. Innen utgangen av 2007 er målet at alle skal ha oppnådd full operativ kapasitet (FOK).

– Med dagens krav til Heimevernet er det viktig

å kunne fastslå status, sier Stabssjef i HV-12, oblt Bente Rosenberg Andersen. De første tre av områdene i HV-12 er nå gjennom nåløyet.

Det stilles en rekke krav, blant annet må 90% av personellet være på plass, i tillegg til viktig materiell som samband. Det er også viktig at soldater og mannskaper er trent, og at distriktsstab og styrkekommandoer er bemannet og trent i ledelse av egne styrker.

### Evalueringsovelse

En viktig del av evalueringen er å gjennomføre en FOK-øvelse i løpet av områdetreningen. Evalueringsovelsen har fokus

på de kapasitetene det enkelte området skal være i stand til å bidra med. Øvelsen legger vekt på ordregang, rapportering og ledelse. Mannskapene og troppsbefalet testes i stridsutvikling, oppdragsløsning og som enkeltmann – korrekt opptreden som vaktpost. Evalueringen av denne øvelsen er en del av den totale evalueringen av HV-området

### HV i bevegelse

I tillegg til å finne ut om områdene er operative, var to av områdene plukket ut til å delta i studien «HV i bevegelse». Et opplegg som gjennomføres i samarbeid med Norges idrettshøgskole. Målet er å finne ut av HV-soldatenes fysiske form og aktivitetsnivå ■





**PÅ VAKT:** HV-soldat Annar Aarseth fra Hegra HV-område sørger for vakthold i målområdet.

# - Nyttig også militært

Heimevernet sørger for vakthold og kontroll rundt om i løypenettet, og på stadionsområdet under helgens Ski-NM på Meråker. H. M. K. Garden sørger for høytidelige seremonier rundt de glade vinnerne.

AV: Rune Haarstad  
PIO, Region 3

– For de som deltar blir dette regnet som en vanlig øvelse, og det er derfor viktig at oppgavene vi skal løse er noe som kan gi oss nyttig erfaring også militært, sier xområdesjefen for Heimevernet i Meråker, kaptein Torfinn Heggem. 70 HV-soldater fra HV-områdene Stjørdal, Hegra og Meråker støttet med vakt og kontroll under mesterskapet. Det at flere HV-områder samarbeider om å løse dette oppdraget, ser jeg på som en bonus for oss, og noe som virker samlende for Heimevernet her i dalføret, legger han til.

## Grønn profil

De mange hundretusen tv-seerne fikk oppleve lokale HV-mannskaper i aksjon gjennom hele mesterskapet. Det hvite vinterlandskapet på Meråker hadde en

klar grønn profil. Ute i løypene rett utenfor stadion treffer vi HV-soldatene Arve Bremseth og Ivar Gifstad. De er opptatt med å løse publikum over løypetrassen. – Dette er en grei måte å tilbringe en HV-øvelse på, mener Bremseth, det passer jo egentlig aldri å være borte fra jobben og familien, men vi har det fint her oppe på NM.

– Vi føler også at vi gjør noe fornuftig her under mesterskapet på Meråker, legger HV-soldat Gifstad til.

## Hektiske dager

I startområdet var det også mange grønnkledde å se. HV-soldat Annar Aarseth fra Hegra HV-område sørger for vakthold i målområdet.

– For oss sportsinteresserte er dette mye bedre enn vanlig HV-øvelse. For HV-soldatene var det hektiske dager med

flere øvelser hver eneste dag. – Da er det viktig med timingen både på løypeskifter, henvisninger og dirigering av publikum, forklarer Aarseth. Fra onsdag til søndag gjennom hele arrangørene har de trønderske HV-soldatene stått på.

## God sivil kontakt

Både lokal arrangør - Idrettslaget Varden og Norges skiforbund roser Heimevernet for innsatsen. – Fornøyde mannskaper og gode tilbakemeldinger fra arrangører og utøvere gjør det morsomt å være sjef, sier kaptein Heggem. – Kontakt mellom Forsvaret og det sivile samfunn er alltid viktig, og et sentralt øvelsesmoment for Heimevernet, som jo nettopp ofte løser oppdrag ute i det sivile samfunn, oppsummerer den erfarne områdesjefen med 42 års tjeneste i HV. ■

«Vi gjør også noe fornuftig her under mesterskapet på Meråker»

# HV-pensum på høgskolen



**ELITE:** De voksne, og godt skolerte studentene fikk et innblikk i aktiviteten på Værnes og Heimevernet under besøket

Studenter fra Hovedkurset på Forsvarets Høgskole fikk viktig innsikt i Heimevernets kapasiteter.

AV: Rune Haarstad  
PIO, Region 3

Høgskolens mål er å gi nøkkelpersonell i militær og sivil sektor kunnskap om og innsikt i norsk forsvars- og sikkerhetspolitikk. De voksne, og godt skolerte studentene fikk et innblikk i aktiviteten på Værnes under besøket, og fikk se nærmere på Heimevernets egenutviklede konsept – «Live-skytebane». Hos distriktsstaben i HV-12 ble det gitt et innblikk i resultatene av kvalitetsreformen.

## Samfunn og Forsvar

Sentrale tema for Hovedkurset er det norske totalforsvarskonseptet, det sivilt- militære samarbeidet, vår allianse-tilknytning, internasjonalt samarbeid og øvrige faktorer som har betydning for samfunnets stabilitet og sikkerhet. Av kommandør Lyder Karlsen i HV-12 fikk Hovedkurset en status på omstillingen i Heimevernet, og et viktig innblikk i driften av et av heimevernets 13 distrikter – med territorielt ansvar, og stor innsats i å trene og sette lokale militære kapasiteter. Viktige momenter var også Heimevernets rolle i totalforsvaret og de kapasitetene det nye Heimevernet har.

## Fra prest til politikere

Kursene ved Forsvarets høgskole er verdifulle tilbud for alle som i kraft av sin stilling ønsker å sette seg grundigere inn i det norske totalforsvarskonseptet i videste forstand og få en dypere forståelse av utenriks- og sikkerhetspolitiske utfordringer og rammebetingelser. Forsvarets Høgskole er en allmennutdannende institusjon og ikke en militær fagskole. Hittil har ca 4.700 personer deltatt på Høgskolens kurs. Av disse er ca 3.000 sivile og resten militære. Blant studentene finner vi vanligvis Stortingsrepresentanter og diplomater, Fylkesmenn, ordførere og rådmenn, Politimestere og lensmenn, Bedrifts- og organisasjonsledere, Prester, leger og lærere. ■

# Ny angrepsrifle testet på Terningmoen: Heimevernet velger

TEKST: Stian B. Støvland  
Redaktør, HVST P&I

FOTO: Vegar Schwartz  
Fotograf, HVST P&I

Heimevernet velger 5,56 kaliber

Forsvaret nærmer seg valg av ny angrepsrifle. De aktuelle kandidatene er testet ut og det er med forventning Forsvaret venter på testresultatene. Sikkert er det imidlertid at Heimevernet går for 5,56 kaliberet.

Det var på Terningmoen i slutten av januar testgruppen var samlet for å gjøre seg opp en mening om hva som er de riktige våpnene for Forsvaret. Flere våpentyper ble testet, men for Heimevernets del er det kun ny angrepsrifle som er aktuell. Ved siden av en oppgradert AG-3 ble følgende våpen testet:  
Angrepsrifler: 2 forskjellige rifler fra Colt Canada, 2 ulike rifler fra Heckler & Koch, og SIG 551. .  
Maskinpistoler: Heckler & Koch MP-7 og FN Herstal P-90.

Kaptein Trond Gehrken er prosjektoffiser for Heimevernet og hadde forutsetningene klare i forkant av testen.

- Vi ser på flere aspekter i forhold til valg av nytt våpen. Tilleggskapasitet som lys for å identifisere mål og rødpunktsikte for bedre treffsikkerhet er viktig. I tillegg må vi i Heimevernet ta i betraktning den begrensede utdanningstiden vi har på våpenet, forteller Gehrken.





# kaliber 5.56

Hæren bestemte seg i fjor for å oppgradere en del av sine AG-3 våpen. Argumentet for fortsatt bruk av AG-3 er slagkraften på prosjektilet – særlig på store avstander. Heimevernet har i følge Gehrken slått fra seg AG-3 som angrepsrifle for Innsatsstyrken.

- Vi mener slagkraften til kaliber 5,56 er tilstrekkelig. På store avstander har vi uansett skarpskytterrifle med kaliber 7,62 – det samme som på AG-3. Det er fordeler og ulemper med begge kaliber, men totalt sett mener vi 5,56 er det beste for Heimevernet, sier han.

Hæren går også for 5,56

I motsetning til Heimevernet konkluderte altså Hæren i fjor med at en oppgradert AG-3 var det beste alternativet. Sammenliknet med 5,56 kaliber-våpen Hæren da sammenliknet med ble presisjonen på lang avstand og gjennomslagskraften til 7,62 kaliberet avgjørende, og veide opp for den høye vekten. Nå har Generalinspektøren for Hæren, generalmajor Robert Mood, i lys av nye tester, besluttet at også Hæren satser på kaliber 5,56. Hærens transformasjon og doktrinekommando (TRADOK) har lagt frem en anbefaling som peker på at det er fornuftig å investere

i lettere våpen og lettere ammunisjon. 7,62 prosjektilet har vist seg mer stabil for sidevind, mens de nye 5,56-kaliber våpnene som er testet har et høyere presisjonsnivå. Grunnen til dette er i følge Forsvarsnett en flattere kulebane og at kula når raskere ut til 600 meter.

- Vi sitter nå med et bedre bilde av våpentypene sett opp mot hverandre, sier Mood til Forsvarsnett.

De nye testene viser at fordelene ved AG-3 som ble lagt til grunn for en oppgradering av våpenet ikke er avgjørende. Det er ingen tvil om at 7,62 mm avgir mer energi ved stopp i målet. Det er likevel viktig å understreke at begge kaliber setter motstanderen ut av spill, skriver Forsvarsnett.

- For de av oss som har gått med AG-3 og resterende stridsutrustning i solsteken i Afghanistan, tror jeg at beslutningen om å redusere vekten er kjærkommen. Det viktigste er at vi samtidig opprettholder og i noen sammenhenger forbedrer kampkraften til den enkelte soldat, uttaler Mood til Forsvarsnett.





**TIL STEDE:** GIHV var tilstede da Forsvaret testet nye våpen på Terningmoen.

Anskaffelsen av nye våpen i Hæren vil komme som en forlengelse av oppgraderingen av AG-3. Hæren har kritisk behov for bedre håndvåpenkapasitet. Derfor vil de få god nytte av de oppgraderte AG-3 de har bestilt – i påvente av nytt 5,56-våpen.

- Jeg ser jo gjerne at de nye våpnene kommer så tidlig som mulig – gjerne i løpet av et par år. Vi har bak oss gode eksempler på at man kan anskaffe materiell på relativt kort varsel om man samler kreftene, sier Mood til Forsvarsnett.

### **Fem nye våpen**

Det var fem våpen i klassen angrepsrifler med kaliber 5,56 som testgruppen på Terningmoen har tatt for seg. I tillegg til treffsikkerhet, som er et resultat av flere aspekter ved våpnene, var driftsikkerhet viktig. Testgruppen skulle først gjøre seg kjent med våpenet for så å registrere antall skudd og hvor de traff. I tillegg ble funksjonsfeil registrert for å finne det mest driftsikre våpenet.

- Vi hadde en lang rekke krav vi stilte. Blant annet skulle våpnene testes med vindvotter og vernemaske. Vi ser også på hvor fort man kan skifte magasin, og hvor raskt man kan skyte. Ikke minst var hurtigheten på seriene interessant i forhold til et tyngre våpen med større rekyl – som AG-3, sier

Gehrken.

- Et mindre kaliber har også andre fordeler enn mindre rekyl. Ammunisjonen er lettere å bære med seg, så den enkelte soldat kan ha flere patroner eller bære lettere. Faktisk veier 5,56-ammunisjonen bare halvparten av det 7,62-ammunisjonen gjør. I tillegg er kostnaden for ammunisjonen lavere, sier Gehrken.

### **Lett å lære**

For Heimevernets menn og kvinner som har begrenset trening med våpenet er opplæringsstid viktig. Med inntil 25 dager trening i året for innsatsstyrkene er det viktig at utstyret ikke er komplisert. Når det innføres 5,56 kaliber våpen til hele innsatsstyrken i HV vil tiden til våpenutdanningen reduseres. Å spare tid på utdanning er nødvendig da HV innfører mye annet utdanningskrevende materiell, som for eksempel KKIS og kjøretøy.

- Vi har erfart at AG-3 ikke er et enkelt våpen å lære å skyte med – både på grunn av vekt og rekyl. Et nytt våpen med mindre kaliber og sikte vil kreve kortere utdanning, sier Gehrken.

I innsatsstyrke som først vil få det nye våpenet skal både AG-3 og MP-5 byttes ut. Den nye angrepsriflen vil erstatte disse.

- Enkelte vil ha behov for et kortere våpen, og de vil da få det nye våpenet, men med

en kortere pipe. Det vil gi en noe lavere effekt på prosjektilet, men likevel bedre enn MP-5, forteller Gehrken.

Det vil fortsatt være enkelte som skal beholde MP-5, det er de som er på bordingslag i SHV, og som ikke vil ha behov for kraftigere slagkraft på prosjektilet.

- Stor gjennomslagskraft kan enkelte situasjoner også være en ulempe. Et skudd med en AG-3 ombord på et fartøy vil potensielt kunne ødelegge materiell og skade personell utilsiktet, sier Gehrken. I følge Gehrken benytter så godt som alle NATO-land 5,56 kaliber på sin standard angrepsrifler. Det er også basert på erfaringer fra NATO, Heimevernet har basert sin avgjørelse. Forsvarets Forskningsinstitutt sitter også på undersøkelser på bruken av kaliber 5,56 i Afghanistan og Irak.

Nå gjenstår det å vente på testresultatene og en konklusjon på valg av ny angrepsrifler. I løpet av 2007 og 2008 skal den være på plass.

- I et langt perspektiv skal vi bytte ut alle våpnene, men nå først blir det innsatsstyrken som får det, avslutter Gehrken. ■



## OPPTAK til Heimevernets Spesialavdeling 016

### "Hvis du har viljen, har vi utfordringene"

016 er Heimevernets spesialavdeling og består av spesielt utvalgt, utdannet og utrustet personell. Prioriterte oppdrag er militær livvaktteneste og offensive operasjoner. 016 er en selvstendig nasjonal ressurs, og som et ledd i omstillingen av Forsvaret er avdelingen reorganisert og i dag en av de aller best utstyrte avdelingene i Forsvaret.

Opptaket til 016 går over en langhelg etterfulgt av en aspirantperiode. Opptaket er fysisk og psykisk svært krevende og systematisk trening i forkant er nødvendig. Søkere må ha gjennomført førstegangstjeneste og kunne sikkerhetsklareres for "Hemmelig". Et opptaksråd vurderer alle søkere individuelt.

Følgende opptaksdatoer gjelder: Stavanger/Bergen 19-22 april, Oslo/Trondheim 27-30 april. For mer informasjon om 016, søknadspapirer og treningsprogram gå inn på [www.hv016.no](http://www.hv016.no) eller ring rekrutteringsansvarlig i Stavanger 99096479, Bergen 55546300, Oslo 23092611, eller Trondheim 73995000.





**PÅ ALVOR:** Komiteleder Jan Petersen (H) tar HV-soldatenes økonomi på alvor. – En godtgjøringsordning kan være et viktig moment for å sikre bredden i Heimevernet. Her i samtale med kommandør Lyder Karlsen fra HV-12 og den politiske ledelsen i Stjørdal kommune.

Forsvarspolitikere på HV-besøk:

## Økt godtgjørelse sikrer bredden

VÆRNES: Komiteleder Jan Petersen (H) og resten av Forsvarskomiteen besøkte Heimevernets kraftsentrum. De forlot Værnes Garnison med lovnader om å se på de økonomiske vilkårene for HV-soldatene.

AV: Rune Haarstad  
PIO, Region 3

- Vi skal nå se på de økonomiske vilkårene for HV-soldatene og spesielt for de som tjenestegjør i innsatsstyrkene. - Slik tjeneste kan ikke bare være for de med snille arbeidsgivere, uttalte Forsvarskomiteens nestleder, Signe Øye (Ap). – Den tid er over da vi kunne basere oss på dugnad og frivillige ildsjeler.

### Økt godtgjørelse gir bredde

Grunnen til dette besøket er at Forsvarspolitikere ønsker å se mest mulig av Forsvaret.

– Slik blir vi best mulig rustet for å kunne avgjøre Forsvarets fremtid, uttalte komitelederen Jan Petersen (H). Også Petersen tar HV-soldatenes økonomi på alvor. – En godtgjøringsordning kan være et viktig moment for å sikre bredden i Heimevernet.

- Jeg ser det er en utfordring med å rekruttere når vi tar i betraktning at de faktisk både kan tape lønn og pensjonspoeng. Men først og fremst var besøket preget av resultatet av kvalitetsreformen og et forandret Heimevern.

– Jeg synes rett og slett dette er så bra, omstillingen av HV imponerer meg. Det jeg nå har sett på Værnes er bevis for dette, sier nestleder Signe Øye.

### Bonus til innsatsstyrken

Sjefen for innsatsstyrke «Rype» major Odd Haugdahl orienterte forsvarskomiteen om utfordringene med å rekruttere over 500 motiverte og dyktige soldater til Heimevernets spisse ende i Trøndelag. Han la mye vekt på å fortelle om den brede bakgrunnen mannskapene hans har og den stillingen HV har i befolkningen.

– Her finner du alt fra Rørleggeren som er lagfører til professoren på NTNU som er geværmann i samme lag, poengterer major Haugdahl og legger til, - her finner du ikke «Rambo-typene», men stødige familiefedre med en felles interesse for utfordringer, felleskap og friluftsliv. Major Haugdahl kunne også fortelle en lyttende forsvarskomite at HV nå har økt «lønna» til innsatsstyrken i

«Den tid er over da vi kunne basere oss på dugnad og frivillige ildsjeler»



## Med SHV i 40 knop



Sjøheimevernet vist seg også frem for Forsvarskomiteen. Piruetter, sideveis forskyvelse og krasjstopp avsluttet besøket hos Heimevernet i Trøndelag.

AV: Rune Haarstad  
PIO, Region 3

skarpe operasjoner i året som gikk – sammen med HV-12 og HV-14. Både styrkebeskyttelse og søk- og redningsoppdrag var klare bevis på kapasitetene, også i fredstid. Et endret trusselbilde har ført til endringer for SHV og de er nå i ferd med å bli mer og mer brukt til fredsoperative oppdrag, som styrkebeskyttelse. Under fjorårets besøk av den russiske destroyer «Admiral Chabancenco» og amerikanernes «USS Nitze» deltok sjøheimevernets nye flerbruksfartøyer med eskorte inn Trondheimsfjorden, og på vaktholdet av destroyerne gjennom hele perioden.

### Redningsoppdrag

Sjef SHV Midt-Norge, orlogskaptein Bjørn Snåsøy fremhevet det betydelige bidraget til økt sikkerhet, som flerbruksfartøyene gir langs kysten.

- Dette er jo fartøy som bemannes med lokalkjent personell og vi deltok på flere søk- og redningsoperasjoner i året som gikk. Politiet er også bruker av de nye fartøyene. Sjøheimevernet er spesialisert på overvåking og kontroll langs vår lange kyst, og er tilstede langs hele kysten med sine kystmeldeposter og hurtigbåter. ■

form av bonuser ved signering og bonus når de er ferdig med sin tjeneste.

### Vekt på det positive

Forsvarskomiteen fikk et godt innblikk i aktiviteten på Værnes under besøket og fikk se nærmere på det som er landets største innendørs skytebane og Heimevernets egenutviklede konsept – «Live-skytebane». Av kommandør Lyder Karlsen i HV-12 fikk stortingspolitikerne en status på omstillingen i Heimevernet, og et viktig innblikk i driften av et av heimevernets 13 distrikter – med territorielt ansvar, og stor innsats i å trene og sette lokale militære kapasiteter. Kommandør Karlsen fremhevet også utfordringene med å fylle opp mannskapslistene med 5000 nye soldater årlig. Heimevernet alene, har med andre ord behov for svært mange av de som i dag gjennomfører førstegangstjeneste.

– Dette med bedre økonomiske vilkår for soldatene var kanskje det eneste problemet vi i Forsvarskomiteen fikk fremlagt under denne dagen på Værnes. Det er morsomt å besøke en del av Forsvaret som legger så mye vekt på det som er positivt, oppsummerte Signe Øye. ■

Tidlig neste morgen før turen gikk videre til Luftforsvaret på Ørlandet, fikk forsvarspolitikere en demonstrasjon av kapasitetene og manøvreringsegenskapene til Sjøheimevernets flerbruksfartøyer.

### Politikere i 40 knop

Sjøheimevernets flerbruksfartøyer med vannjetmotor på 900 hestekrefter og over 40 knop imponerer de fleste og så også medlemmene av Forsvarskomiteen.

– Dette må vel være det perfekte verktøy for fremtidens Sjøheimevern, sa komiteleder Jan Petersen, under båtturen utenfor havnebassenget i Trondheim.

### Skarpe operasjoner

SHV-kommando Midt-Norge deltok på flere

«Dette må vel være det perfekte verktøy for fremtidens Sjøheimevern»

Feltkurs på Dombås:

# Prester og jurister fant tonen



**LØFT:** – Det er mer tilstedeværelse av prester i HV nå enn før og virksomheten har fått et tydelig løft.

Fagkurset for feltprester på HVSKS fikk denne gangen en litt annen vinkling enn tidligere. Grenseoppgangen mellom jurister og feltprester i Heimevernet stod nå på dagsorden og det ble en svært så konstruktiv uke for de aktive- og lydhøre deltagerne.

Av: Kapt Trond Setså  
PIO, HVSKS

– Mye godt har skjedd, åpnet sjefsprest i Heimevernet, kursoffiser major Elling Erichsen med å si på fagkurset for feltprester på Heimevernets Skole- og kompetansesenter. Erichsen fortalte videre at han hadde reist mye rundt i Heimevernet og fått mange gode tilbakemeldinger på prestedtjenesten.

– Det er mer tilstedeværelse av prester i HV nå enn før og virksomheten har fått et tydelig løft. Det å være prest i Heimevernet er i sannhet en spennende og krevende hverdag.

Fagkurset bød på mange- og varierte tema. For det første fikk forsamlingen presentert

Heimevernets kulturreform av GIHV. For det andre ble kurset samkjørt med «Fagkurs Jurister» som gikk i det samme tidsrommet. Dernest fikk feltprestene prøve seg på skytebanen med MP5 med påfølgende gjennomgang av filmskytebanen og trening i maktanvendelse (TIM). Det ble en tett pakket uke og diskusjonene gikk høyt i de forskjellige gruppene bestående av jurister og feltprester, hvor resultatet av gruppens arbeid ble presentert i plenum mot slutten av kurset.

## Prester og jurister

– Hovedmålet er at prestene og juristene skal lære å kjenne hverandre og bli kjent



**SKYTETJENESTE:** Feltprestene fikk prøve seg på skytebanen med MP5.

med hverandres fagfelt, forteller major Erichsen.

– Vi skal gå opp noen grenseganger mellom prest og jurist, så de ikke skal tråkke i hverandres «bed», men samtidig se på hva de kan jobbe sammen om.

– Juristenes jobb er å være sjefens rådgiver på det som handler om det rettslige grunnlaget og hvilke rammer som soldaten skal forholde seg innenfor. Prestens rolle er å være sjefens rådgiver på etikk- og verdigrunnlag, samt være med på å trene soldatene til å gjøre de rette valgene, slår Erichsen fast.

## RAM-konseptet (respekt, ansvar og mot)

– Disse valgene må være under huden på soldatene, og de må ha trent på hvordan de skal reagere i gitte situasjoner, sier han videre. - Dilemmaer som de kan bli utfordret på og situasjoner de kan komme opp i er det nødvendig å ha tenkt igjennom på forhånd. Her bruker vi blant annet RAM HV-konseptet i klasserommet, slik at elevene kan få brynt seg på en del problemstil-

inger. De får da et bedre grunnlag for den praktiske treningen etterpå, skisserer han.

– Dette RAM-konseptet kjøres nå i hele Forsvaret, og alle som nå er inne til førstegangs-tjeneste får en slik grunnpakke basert på etikk og verdier på forskjellige typer temaer. Vi har nå jobbet med dette i Heimevernet og laget det som vi kaller for RAM-HV som er mer tilpasset voksne karer som har vært gjennom førstegangstjenesten, sier Erichsen.

«Hovedmålet er at prestene og juristene skal lære hverandre å kjenne og bli kjent med hverandres fagfelt!»

#### Et godt samarbeid

– Heimevernet er nå godt i gang med tanke på samarbeidet mellom jurister og prester, sier Erichsen.

– Dette tette samarbeidet er foreløpig noe vi bare har her i Heimevernet og er en nyskapning. Det skal bli spennende å se hvordan vi kan utvikle det hele videre. 17 av prestene er inne på kontrakt (I-styrkene og I-kommandoene i SHV), og 17 er tjenestegjørende feltprester med ni-dagers tjeneste i året.

– Tilbakemeldingene jeg har fått under kurset er at prestene og juristene har funnet tonen og ser på hvordan de kan stå sterkere sammen. Det er mer gunstig å være rådgiver når man er to og det er lettere å få innpass i stabene, poengterer Erichsen.

#### Opplegg for filmskytebanen

– Vi satser på å kurse prestene en gang i året og det tror jeg også juristene skal. Å ha kurs sammen har gitt mersmak og vi vurderer derfor om vi skal gjøre det igjen fortsetter han.

– Ikke minst erfaringen fra filmskytebanen (TIM) har vært et spennende konsept. Karene hadde et visst sug i magen i forkant av denne seansen, men det hele gikk veldig bra og jeg tror dette har vært en svært nyttig erfaring å ta med seg.

– Planen er at vi sammen med jurister og MP skal lage et opplegg rundt filmskytebanen som handler om både etiske- og juridiske problemstillinger, forklarer Erichsen entusiastisk. - Dette skal kunne brukes i en



**GIHV:** – *Vi har startet en prosess som har utrolig mye for seg.*

«debrief» med HV-soldatene etter at de har vært på filmskytebanen, men også ha fokus på forberedelsestida før TIM. Selve opplegget er ikke laget enda, men skal være ferdig til sommeren, avslører han.

#### Forvaltning av ord og sakrament

– Det er viktig å poengtere at prestatjenesten i Heimevernet fremdeles skal være en fullverdig prestatjeneste hvor prestene skal forvalte ord og sakrament og være sjelesørgere, slår Erichsen fast.

– De er sentrale rådgivere i forbindelse med ulykker og død – med det mener jeg at prestene har noe å bidra med i filmskytebanekonseptet hvor man må gjøre valg i forhold til situasjonen og håndtere sine egne følelser og reaksjoner.

– Det er viktig at prestene fortsetter å ta vare på sin integritet – de skal altså ikke bare være etikkinstruktører, legger han til.

– Uken har vært svært konstruktiv og i aller høyeste grad hyggelig. Det siste må HVSKS få mye av æren for. En mer profesjonell ar-

rangør av kurs/seminar enn på Dombås vet ikke jeg om, smiler Major Elling Erichsen fornøyd.

#### GIHVs sluttord

– Vi har startet en prosess som har utrolig mye for seg, sa GIHV som sluttord til den lydihøre forsamlingen. - Det er flere likheter enn ulikheter og jeg vil bare minne om det felles ansvaret vi alle har for å skape best mulig robuste sjefer og mannskaper.

– Vi har satt i gang en prosess med mange gode poenger og det gjelder nå å lande det hele. Her i salen sitter det en helt unik kompetanse med det største juristkorpset som finnes i Forsvaret og et glødende korps av dyktige prester. I det hele tatt har vi her mye å fare med, vi er på rett spor og det er bare å skyte fart, avsluttet en fornøyd general. ■

Feltkurs på Dombås:

# Jurister – viktig under skarpe oppdrag



**MAJOR CHRISTIAN GRAHL-MADSEN:** – Det har vært positivt med mye diskusjon, her på Dombås de siste dagene.

Dombås var åstedet for Fagkurs Jurister i uke fem. Et tett program med mye diskusjoner ble resultatet da Heimevernets jurister kom sammen for å diskutere fremtidig aktivitet sammen med HVs feltprester.

Av: Kapt Trond Setså  
PIO, HVSKS

Juristene hadde en fruktbar uke på Dombås. Gruppearbeidene, diskusjonene og samkjøringen med feltprestene som hadde sitt eget fagkurs i den samme perioden, gav gode resultater og vil være svært nyttig for Heimevernets distrikter i fremtiden.

## Den første samlingen

– Dette er den første samlingen vi har for ni-dagers juristene og kontraktsjuristene, sier major og sjefsjurist i HV Sten Løitegaard fra Heimevernets Skole- og kompetansesenter.

– Vi har to siktemål med fagkurset: Det ene er å få «ristet» gutta sammen og få dem til å bli kjent med hverandre, og ikke minst bli kjent med de andre juristene i regionen, avslører han.

– Det andre siktemålet er å få videreutviklet kompetansen deres innenfor de fagområdene de skal jobbe; forstå de militære doktrinene og operasjonene, ordregiving etc fra FOHK, samt det sivile- og militære regelverk som de skal anvende.

## Heimevernets skarpe oppdrag i fredstid

– Heimevernet gjennomfører skarpe oppdrag i fredstid. Reglene som styrer disse operasjonene må Heimevernet beherske, og derfor er militærjuristen som rådgiver til den operative sjef en viktig nøkkelspiller for å gjøre sjefene ved distriktene gode, forteller Løitegaard.

– Den juridiske rådgiveren skal være sjefens rådgiver og sørge for at operasjonen går innefor både det militære regelverk, men også det sivile regelverk som regulerer våre operasjoner i fredstid – og det er i første rekke lov om militær politimyndighet og Tjenestereglement for Forsvaret 562, på den militære side, forklarer han.

## HVs territoriale ansvar

På spørsmål om hvorfor dette har blitt aktuelt først nå, svarer Løitegaard:



– Heimevernet har siden 2002 hatt det territorielle ansvaret, poengterer han.

– Etter første tilleggsprotokoll i Genevekonvensjonen, så er territorielt ansvarlige militære sjefer pliktige å ha kompetanse på folkerettens område og den funksjonen skal militærjuristene fylle, sier han videre.

– Dette er en konvensjonsforpliktelse Forsvaret har – i tillegg så har Heimevernet «defacto» løpende skarpe oppdrag i fredstid som gjør at vi må kunne reglene for militære operasjoner i fredstid godt. Heimevernet bygger opp ny kompetanse av erfarne og dyktige militærjurister, som blir det største militærjuridiske korps i Forsvaret, slår Løitegaard fast.

### Juristenes travle hverdag

På spørsmål om juristenes kontraktsvilkår svarer han:

– Karene har skrevet 25-dagers kontrakt; en per distrikt og en per SHV-kommando – til sammen 17 mann på kontrakt, mens de resterende er vernepliktige på «ni-dager» etter HV-loven.

– Hva gjelder tilbakemeldinger under kurset, så er det helt tydelig at juristene setter pris på en kombinasjon av faglige utfordringer og militære disipliner, noe som kom tydelig frem på skytebanen. De liker også å gjøre noe annet – med det mener jeg at dette slett ikke er noe jusskurs i regi av advokatforeningen - dette er noe helt annet, humrer Løitegaard.

– Det må også her nevnes at dette er folk som er fryktelig opptatt i hverdagen. De har



**TAKK FOR GODT SAMARBEID:** Major Elling Erichsen til venstre overrekker krus til major Sten Løitegaard og kommandørkaptein Raag.



**FILMSKYTEBANE:** Gjennomgang av filmskytebanen og trening i maktanvendelse (TIM)

ofte knapt nok tid til å dra hjemom å spise middag, men likevel når de da kommer i denne militære settingen, så setter de på en måte av seg en «ryggsekk» og nyter det. Det er selvsagt noe stress med noen telefoner av og til på grunn av kontrakter som skal behandles også videre, men stort sett så kopler de av her i dette miljøet, påpeker han.

Major Christian Grahl-Madsen fra HV-09 er godt fornøyd med kurset. – Det har vært positivt med mye diskusjon, for det er jo viktig når så mange fagpersoner og fagdioter er samlet, ler han.

– Hvordan har dette kurset vært i forhold til en jurists hverdag?

– Det er vel et valg man må ta om man vil gjøre en innsats eller ikke, sier Madsen. – Det er jo klart at prioriteringene er der hele tiden og det går jo ut over mye, men for å gå inn å være jurist i et Heimevernsdistrikt, så bør man da være villig til å yte det som kreves og investere i den tiden som er nødvendig for å kunne gjøre en god jobb.

– Hvordan har dere fungert i gruppa?

– Gruppa har fungert veldig bra - vi har heldigvis blitt enig, sier han. – Det er rimelig polarisert om en god del spørsmål og det synes jeg er kjempebra fordi at med tid og

stunder så vil man altså komme frem til det som kan skje ved felles ståsted, konstaterer han.

– Hvordan ser du fram til den jobben du skal gjøre i HV?

– Jeg har jo virket i denne stillingen siden 2002/2003 og grensene er for lengst gått opp og territoriene markert, sier Madsen med en smil.

### Linken til feltprestene

– Linken til feltprestene er svært nyttig, fortsetter Løitegaard. – Prestene er jo leverandør av undervisning i etikk og moral som også er veldig viktig for Heimevernet. Hvordan vi behandler våre soldater og offiserskolleger og ikke minst hvordan vi behandler «mannen i gata». Det er svært viktig å ha en god standard på akkurat det, legger han til.

– Tankene er nok at det vil bli en sammensmelting av arbeide i praktisk sammenheng i felten, og med det mener jeg at karene skal tenke likt, og prestere og jurister skal blant annet ha fokus på det å gjøre soldatene robuste og gode, avslutter Major Sten Løitegaard fra HVSKS. ■



# Skyteskolen

## del 1 – det grunnleggende

I skarpskyttertroppen i HV-05s innsatsstyrke holder flere av verdens beste skyttere til. Dette er selvsagt unikt, og all den kompetansen som er samlet her bør vi alle kunne dra nytte av. HV-bladet var med verdensmester Espen Berg- Knutsen for å kunne videreformidle noen tips til den klassiske skoleskytingen. I kommende nummer skal vi bygge videre på dette.

AV: Vegar Schwartz  
Fotograf, HVST P&I

### Skoleskyting

Med skoleskyting menes den grunnleggende øvelsesskytingen i Forsvaret. Hensikten er å øve inn en god teknikk for gjennomføring av et blinkskudd.

Grunnen til å legge fokus på skoleskyting er etter Berg-Knutsens mening at vi må lære å krype før vi kan gå. Skoleskyting bør sitte i ryggmargen før skytteren går videre til mer avanserte skyteformer, for ikke å snakke om hvis han noensinne skulle komme i en skarp situasjon. Dette kommer fra en mann som burde vite hva han prater om: Løytnant Espen Berg-Knutsen skyter 25-30 000 skudd hvert år og er verdensmester og verdensrekordholder i helmatch med frigevær på 300 meter fra 2006.

- Utdanningen og repetisjonsøvelsene er av kort varighet i Heimevernet. Derfor er det viktig med effektiv og gjennomtenkt trening når en først holder på, poengterer Berg-Knutsen.

Han fortsetter:

- Det er spesielt viktig at instruktørene og befalet på tropps nivå er interessert og bevisst i det de underviser i.

### Fremgangstrappen

For å hjelpe instruktører og troppsbefal i gang illustrerer Berg- Knutsen en firetrinns trapp han mener er viktig for å bli en god skytter.

- Man må selvsagt starte på trinn én, men ved å se sammenhengen blir det lettere å ikke stagnere underveis, understreker han. De fire trinnene er følgende:

- Våpenbehandling og sikkerhet
- Skytestilling
- Teknikk for blinkskuddet
- Stridsskyting og stressmestring

Naturlig nok er fokus i hovedsak på sikkerhet gjennom hele førstegangstjenesten, og soldater prøves i våpenreglene før de i det hele tatt får bruke våpenet. Videre får soldatene innføring i riktig skytestillinger. Når

de første skuddene så er brent av, og man har lært at rekylen ikke er så skummel, bør teknikktreningen raskt settes i fokus.

### Konkrete råd

- Herfra er det viktig med en god struktur og gjennomtenkt fremgang. Øv inn én og en detalj. Noter løsningen, og tenk ut neste skritt, forklarer Berg-Knutsen. Teknikktrening er en større utfordring for instruktøren enn bare innøving av skytestillingen, og får



**Verdensmester:** HV-løytnant Espen Berg-Knutsen deler av sin erfaring,

derfor ofte ikke den nødvendige oppmerksomheten. Dette er dumt, for det er her nøkkelen til et godt skyteresultat ligger, legger Berg-Knutsen til.

- Avtrekket er det desidert viktigste momentet i et godt skudd. Avslapping, ro og pusteteknikk er viktigere enn liggstillingen. Finn ut hvordan du kan slappe av best mulig og før all konsentrasjon over på et rolig avtrekk. En effektiv øvelse her er tørrtrening: Ligg, sikt og trekk av uten skudd i våpenet. Pust rolig inn og ut, som ved vanlig respirasjon. Etter at du har sluppet pusten ut siste gang skal kornet stoppe midt i blinken. Hold pusten ute og press avtrekkeren rolig bakover. Vær avslappet i kroppen - spesielt skulderen - og hold øynene åpne under hele avtrekket. Dersom skuddet ikke går av etter seks til åtte sekunder, begynner du på nytt med et par rolige pust, forklarer han videre.

Etterholding etter at skuddet har gått av er også svært viktig. Konsentrasjon om å holde seg rolig, både gjennom og etter avtrekket gjør det lettere å være avslappet og dermed få et riktig rekyloptak. Prøv å registrere hvordan rekylen beveger geværmunningen. Hvis munningen ikke går rett opp, men ut til en side, er det en indikasjon på feil rekyloptak.

En øvelse for å kontrollere at avtrekket er riktig, er å la skytteren vekselvis skyte skarpe og tørre skudd, gjerne uten at han eller hun selv vet når det smeller. Når skytteren ligger rolig og holder sikteøyet oppe også gjennom de tørre avtrekkene er det et tegn på at riktig teknikk er innøvd.

### Neste trinn

Når rett skyteteknikk er funnet gjenstår mengdetrening (drill) for å automatisere handlingene. Dette er viktig for at soldaten i en mer stresset situasjon skal kunne gjennomføre et riktig skudd. Deltagelse i skytekonkurranser er en god mulighet for å teste skytterens ferdigheter i en slik situasjon.

Neste trinn blir så innøving av ulike former for stridsskyting. Skoleskytingen er imidlertid en basisferdighet som må ligge i bunnen for at skytteren skal oppnå et godt resultat også her. ■

## Personellnytt

### HV-01

Oberstløytnant Knut Skrede er fra 1. august 2007 ansatt som NK/stabssjef.

### HV-02

Kaptein Knut Buer er fra 1. august 2007 ansatt som ass. G-2.  
Oberstløytnant Ingvill Eidsvåg er fra 1. august 2007 ansatt som NK/stabssjef.

### HV-03

Major Tron Munz er fra 1. august 2007 ansatt som G-3/5/9.  
Kaptein Tommy Håkon Tønder er fra 1. august 2007 ansatt som Ass G-4/Plan.

### HV-05

Oberstløytnant Tone Andersen er fra 1. mars 2007 ansatt som NK/stabssjef.  
Kaptein Svein-Olav Landløpet er fra 1. august 2007 ansatt som S-3 i Forsterkningskommandoen.  
Oberstløytnant Nils Arne Skaret er fra 1. august 2007 ansatt som distriktssjef.

### HV-09

Kapteinløytnant Mette Karin Fauskanger er fra 1. august 2007 ansatt som ass G-1/S-1 i innsatskommandoen.  
Oberstløytnant Helge Arne Forberg er fra 1. august 2007 ansatt som distriktssjef.

### HV-12

Kaptein Roy Martin Larsen er fra 1. august 2007 ansatt som Ass G-1/S-1 i innsatskommandoen.

### HV-16

Kaptein Jostein Hugo R. Jakobsen er fra 1. august 2007 ansatt som ass G-5  
Kaptein Håkon Strand er fra 1. august 2007 ansatt som Ass G-4/S-4 i innsatskommandoen.

### HV-18

Løytnant Tor-Bjarne Olsen er fra 1. august 2007 ansatt som Ass G-2/S-2 i innsatskommandoen.

### SHVUKS

Orlogskaptein Tone Størksen er fra 1. august 2007 ansatt som NK/stabssjef.

### HVUV

Løytnant Øystein Haarberg er fra 1. august 2007 ansatt som kompanisjef i kompani A.



Heimevernets Befalsskole (HVBS):

# Lær å lede

Heimevernets omstilling er blitt betegnet som en suksess historie. Ønsker du å bli en del av denne suksesshistorien og samtidig en leder i HV's organisasjon, søker du deg til HVBS, som kan love deg en solid utdanning og senere en jobb full av utfordringer. Utfordringer som å lede andre mennesker under krevende og varierende forhold, og gi et bidrag til den lokale samfunnssikkerheten.

Av Rune Haarstad  
PIO, region 3

# Krevende yrke

Å være befal er å være et forbilde - men det kreves mye av deg både mentalt, fysisk og menneskelig.

Få yrker er mer krevende enn befalsyrket. Ikke bare i krig, men også i fred.

## Leder

Som befal leder du mennesker og avdelinger - fra den enkelte soldat til store grupper, fra et lite lag til en stor avdeling. Dagens og morgendagens sammensatte militære utfordringer stiller større krav til lederen når det gjelder faglig dyktighet og intellektuell kapasitet. Forsvaret trenger befal som reflekterer og handler i tråd med de strenge kravene som stilles.

## Forbilde

Å være befal er å være et forbilde. Derfor stilles det store forventninger til et befals holdninger, handlinger, væremåte og framturen. Lederen skal både være en



motivator og en inspirator samtidig som han er praktiker og teoretiker. Det er disse egenskapene vi legger vekt på i befalsutdanningen. Gjennom en befalsutdanning i Heimevernet kan du også få muligheten til å delta i internasjonale operasjoner.

Eivind Fuglaas 21 år, Oslo:

## Samhold

Det er vel ingen hemmelighet at året på befalsskolen er tøft. Det jeg beundrer mest med Forsvaret som organisasjon er evnen til å skape samhold.

Det at man bor oppå hverandre så å si hver eneste dag, kombinert med det man opplever sammen og kan trøste seg med at alle går gjennom det samme. Og det er i de stunder det ser mest mørkt ut at de beste minnene blir til.

Jeg søkte meg på befalsskolen basert på det jeg opplevde under førstegangstjenesten. Jeg ble nysgjerrig og befalet anbefalt meg å søke. Før jeg søkte meg til Heimevernets Befalsskole var jeg ett år i HMKG – 5. Gardekompani. Ble etter hvert korporal der og lagfører, og trivdes svært godt med det.

Jeg må si at jeg ble svært overrasket når jeg etter en stund ble kjent med befalet. De er utrolig dyktige og svært flink til å lære bort. Man kan vel si at stilen til en del av befalet smitter litt over på oss. Vi får i hvert fall gleden av å lære mye nytt, Alt fra teltoppsett, til mangfoldige våpen, og ikke minst krype i gjørma. En kan si at man lærer å sette pris på de små tingene i løpet av dette året på befalsskolen.



**TIDLIGERE GARDIST:** Eivind Fuglaas valgte befalsskolen basert på positive opplevelser under førstegangstjenesten i Gardn.

Tonje Pettersen 21, Kristiansund:

## Lederutdanning

Befalsskolen er en unik mulighet til få oppleve noe nytt, teste grensene og få en god utdanning innen ledelse.

Jeg har tre år med allmennfag bak meg, bestemte meg ganske tidlig for at jeg ikke ville begynne å studere etter videregående – var nok litt skolelei og usikker på hva jeg ville studere. Dro på sesjon for å finne ut mer om hva befalsskolen dreide seg om, var veldig opptatt av å ikke stoppe opp i utdanningen og befalsskolen var en god mulighet til å fortsette med utdanning uten å måtte sette seg på skolebenken igjen som student.

Etter fellesopptak på Kjevik var det kjempemorsomt å komme inn. Søkte først på UB, men fant ut i løpet av opptaket av BS var noe jeg heller ville satse på. Før jeg møtte til opptak hadde jeg få forventninger om hvordan befalsskolen var, jeg visste rett og slett lite om hva det dreide seg om. Men jeg gled fort inn i systemet. Ukene på opptak og frem til i dag har vært tøffe, med mange tunge tak. Men fordi det hele tiden

skjer noe nytt har motivasjonen vært der. Jeg er usikker på om jeg vil fortsette etter endt utdanning. Men jeg får uansett med gode papirer, og to år med opplevelser jeg ikke ville ha byttet bort.



**GODE PAPIRER:** Nordmørsjenta mener dette er en god mulighet til å fortsette med utdanning, uten å måtte sette seg på skolebenken igjen som student.



**OPPTAKSPRØVER:** Seleksjonsperioden på ca 3 uker skal gi deg muligheten til å vise ditt lederpotensial. Bruk tiden frem til opptak for å bedre din fysiske form – så kan du heller konsentrere deg om å få vist deg frem som leder.

# Vis deg frem som leder

## 1 - BS – Befalsskole Innsatsstyrke

Dette er en toårig befalsutdannelse som kvalifiserer for å søke krigsskoleutdanning (hær, luft, sjø) eller tilsetning som avdelingsbefal av ulik varighet. Dette innebærer ett år som befalelev, deretter ett år med betalt praksis som sersjant. Heimevernets Skole- og Utdanningssenter ligger i Værnes Garnison i Stjørdal i Nord-Trøndelag. Her foregår all opplæring av elever det første året av Befalsskolen.

## 2 - UB - Heimevernets Utskrevet Befalskurs

Dette er en ettårig utdanning bestående av et halvt år som elev og et halvt års praksis. Med ett års praksistillegg gir utdanningen adgang til å søke krigsskoleutdanning. Utdanningen foregår ved 2 garnisoner der du kan velge mellom utdanning i Innsatsstyrke (Værnes Garnison i Nord-Trøndelag) eller Jegertropp (Porsangmoen i Finnmark). Skolenes grunnutdanning er lik bortsett fra at Værnes spesialiserer sitt befall til innsats-

styrken og Porsanger spesialiserer sine elever innen jegerstjeneste.

### Opptakskrav

For å vurderes som søker til toårig grunnleggende befalsutdanning (GBU), BS Innsatsstyrke, må du ha generell studiekompetanse. For søknad til ettårig UB Innsatstropp eller Jegertropp gjelder krav om gjennomført tiårig grunnskole. I begge tilfeller er det krav til at søker har fylt 18 år innen opptaksuka (juli), har god vandel, består fysiske opptaksprøver, og klarer å svømme 200m (ingen tidsbegrensning). Alt opptak til HVBS gjennomføres i regi av Felles Opptak og Seleksjon i Forsvaret (FOS). Dette er en uke med opptaksprøver,

intervju, fysiske og psykologiske tester og helsesjekk. Seleksjonsperioden på omtrent tre uker skal gi deg muligheten til å vise ditt lederpotensial, samtidig som du får en innføring i militære fag. Utvelgelsen skjer på bakgrunn av hva du viser av innsats og lederpotensial.

### // VI SER SPESIELT ETTER DIN:

- evne til å ta initiativ
- evne til å håndtere usikkerhet
- evne til å skape tillit
- evne til å vise omsorg
- evne til å ta beslutninger

«Utvelgelsen skjer på bakgrunn av hva du viser av innsats og lederpotensial.»

## Befalsutdanning:

# Karrieremuligheter og vektall



**KARRIERE:** Etter befalsutdanningen (GBU) kan du søke jobb som avdelingsbefal eller videre utdanning på en av krigsskolene.

For HVBS handler det om å utdanne dyktige soldater og befal, som skal kunne beskytte både sivilbefolkning og sivile installasjoner samtidig som de yter militær motstand. For deg er dette kun første skritt på en karrierevei som vil gi deg mye gjennom hele livet – selv om du ikke velger fast jobb i Forsvaret.

### Praksis i HV

Siste året tjenestegjør du som sersjant ved et av de 13 Heimevernsdistriktene, eller du tjenestegjør ved Heimevernets utdanningssenter på Værnes (HVUV). Når du er ferdig med praksisperioden blir du overført til Heimevernets krigsstruktur der du inngår som troppsbefal.

### Karrieremuligheter

Etter Befalsskole Innsatsstyrke, 2-årig GBU utdanning kan du søke direkte på Hær-, Luft-, eller Sjøkrigsskolen. Du kan også søke tilsetning som avdelingsbefal. Selv om

du velger noe annet enn Forsvaret etterpå, har du gjennom denne utdanningen fått 30 sivile studiepoeng / 10 vektall innen ledelse, som kvalifiserer til videreutdanning på høyskole eller universitet. En stor gevinst er at du, gjennom denne utdanningen, også har fått uvurderlig praksis og erfaring innen praktisk og teoretisk ledelse. Det teller mye ved en fremtidig jobbsøknad.

### Internasjonal tjeneste

Internasjonal tjeneste er et spennende og utviklende alternativ dersom du vil se litt mer av verden sammen med det personellet Norge stiller med i de internasjonale fredsstyrkene. God lønn hører også med. I fremtiden skal også HV stille med frivillige mannskaper.

### Lokal kriseberedskap

Du har sikkert lagt merke til de mange redningsaksjonene som HV mannskaper har vært en del av. Det er en av de viktige

oppgavene som HV har i fredstid. Antiterrorbereidskap, overvåking og etterretning er også sentrale oppgaver i Heimevernet nå.

### Kameratskap og samhold

Gjennom årlige øvelser holdes ikke bare kompetansen ved like, men også det gode kameratskapet i HV's avdelinger forsterkes. Det er alltid like morsomt å treffe sine «studiekamerater» til den årlige treningen. ■

### // KONTAKT:

Heimevernets utdanningssenter  
Værnes (HVUV)  
Postadresse: Postboks 403 - 7501  
Stjørdal  
Hjemmesider: [www.hvuv.no](http://www.hvuv.no)  
E- Post: [postmottak.hvuv@mil.no](mailto:postmottak.hvuv@mil.no)  
Rekrutteringsoffiser:  
74 83 64 90 - Mobil: 952 59 559

Øvelse Langnes:

# Bredt samarbeid mot terror



**TROMSØ:** Til sammen var nærmere hundre aktører fra HV, Avinor og politiet med på øvelsen - den største i sitt slag noensinne i Tromsø.

Heimevernet, politiet, Avinor og Fylkesmannen i Troms var sentrale i den sivil-militære Øvelse Langnes 14. og 15. februar. Det ble action både til lands og til vanns i den største terrorøvelsen som noensinne er gjennomført i Tromsø.

AV: Tor Sandø  
PIO, Region 4

Admiral Sorin skulle komme på et offisielt besøk i Tromsø, nærmere bestemt på Olavsvern. Sorin er øverstkommanderende for marinen i landet Iberia og kommer til Tromsø med privat jettfly for å inspisere egne styrker og fartøy som skal delta på øvelse i området. Vert for besøket er sjef for LDKN, admiral Grytting.

## Borgerkrig

Sorins ankomst stiller store krav til politi. Antiberia er nemlig innlemmet i det store landet Iberia etter en borgerkrig for snart hundre år siden. Området er i dag en del av Iberia. Antiberiere flest er tilhengere av iberisk styre, og er innlemmet i det iberiske samfunnet.

- Vi har etterretningsopplysninger som tyder på at det er noe på gang og at det kan tenkes at disse vil slå til under Sorins besøk, sier øvingsleder, politiinspektør Arne Holand ved Troms politidistrikt.

Klokka er tolv. Øvelse Langnes er i gang. Politiet leder øvelsen og vil for første gang øve samvirket mellom politi og forsvar og politi og Avinor. Det er drøyt fem timer til Sorin skal ankomme Tromsø lufthavn, Langnes. Holand viser plansjer av Ope-

ration Rainbow, og skryter av hvor flink engelskmennene er i sitt arbeid mot terrorisme. I Norge er vi imidlertid som læregutter å regne. Besøk av medlemmer av kongefamilien og flere andre VIP-personer gjør at Tromsø-politiet har trent på liknende anslag de siste årene, men politiressursene i Nord-Norges største by er langt fra store nok til å greie hele oppdraget alene. De har bedt om assistanse fra Sjøheimevernet og HV-16 sin egen innsatsstyrke. 40 menn fra innsatsstyrke Claymore og 20 fra Sjøheimevernet skal være klare ved 14-tiden. HVs jobb er objektsikring av Tromsø lufthavn. Normalt kan Claymore stille med 370 mann fordelt på 58 mobile lag. Tre lag stiller på Øvelse Langnes.

Iberia er et NATO-land og det er visumfrihet mellom Iberia og Norge. Antiberic Liberation Front (ALF) er en ekstrem utbryter-



gruppe (terrororganisasjon) som fortsatt kjemper for selvstendighet. Gruppen har gjennom terrorhandlinger, attentat mot myndighetspersoner, detronert bomber i Iberia.

- Er det rart at vi tar denne situasjonen alvorlig, sier Holand som sammen med politimester Truls Fyhn har etablert en stab på politihuset. På bakgrunn av Sorins besøk har man skjerpet sikkerheten ved flyplassen. Politiet har etablert en operativ uteledelse, hundeevipasjer, forhandlere, to UEH-lag fra Midtre Hålogaland politidistrikt.

## KO

Til sammen var nærmere hundre aktører fra HV, Avinor og politiet med på øvelsen. Alle snakker de om den store utfordringen de står overfor. Det å ha en flyplass liggende midt i byen, midt i blant flere boligfelt og med et utall veier som fører til lufthavnen, stiller store krav til det arbeidet som nå må gjøres for å sikre besøket som om få timer skal ankomme. Det ekstreme snøværet i Tromsø i dagene før øvelsen er et ekstra aspekt i øvelsen.

Ved Tromsø lufthavn Langnes har major Trond Bakke, øverstkommanderende for innsatsstyrke Claymore vært i full gang med forberedelsene lenge. Heimeverns-soldatene har tatt steget fra å være gutter og jenter på skauen til å få flere sivile oppgaver. Skauen er byttet ut med mer siviliserte strøk. Arbeidsoppgaven under Øvelse Langnes dreier seg blant annet om å sikre vaktposter, starte søk etter personer i grønt terreng og ligge i fjellsidene ovenfor flyplassen for å samle etterretningsinformasjon. Nå ønsker han en etter en velkommen til øvelse ved den nyetablerte kommandoplassen.

- Disse ble oppringt her om dagen, og her er de, sier majoren fornøyd. Det skal bli godt å vise ulike beslutningstakere at dette kan Forsvaret greie på kort varsel. Det føles godt.

I nært samarbeid med Fylkesmannen i Troms, Avinor og politiet har Bakke tenkt Øvelse Langnes noen dager nå.



**MØRKT OG KALDT:** Ute på fjorden skulle det foregå et drama som heldigvis mangler sidestykke i det virkelige liv.

- Samarbeidet er banebrytende. Dette er en unik mulighet til å lære hverandre å kjenne. Det skal bli godt å komme i gang nå, sier Bakke.

Nå er snart det hele i gang. Bakke gir sine direktiver til sin nestkommanderende, Geir Idar Foshaug. Selv skal Bakke være i politihusets sjettede etasje i Tromsø sentrum, der øvelsen skal koordineres.

Lars Ellingsen er sjef for Sjøheimvernet kommando Nord-Norge. SHV skal overvåke norsk sjøområde. Under øvelse Langnes sto de klare til overvåknings- og kontrolloppgaver, forflytting og landsetting, dykke- og bordingsoperasjoner, for å nevne noe.

## Begrenset politimyndighet

Politiet ga på et tidlig tidspunkt ordre om bevæpning. Heimeverns-soldatene ble ►

« Samarbeidet er banebrytende. Dette er en unik mulighet til å lære hverandre å kjenne.»

også gitt begrenset politimyndighet. De måtte være klare til å håndtere politioppgaver.

På et hotell noen hundre meter fra flyplassen, sitter politioverbetjent Annette Sjøli. Hun styrte mye av det spillet som ble rettet mot styrkene som overvåket flyplassen.

- Vi har fått spillet dit vi har ønsket det, kjørt inn fotografer, naboer, journalister og stilt vaktholdet på de utfordringer som om det skulle vært i virkelighetens verden. Etter hvert som VIP-besøket nærmer seg, så blir det mer og mer skarpt, truslbildet endrer seg raskt fra moderat til økende. Ikke bare ankommer Sorin Tromsø. Han og hans følge skal også på restaurant og spise. Dette stiller styrkene våre på store utfordringer.

Sjøli innrømmer at den begrensede politimyndigheten HV-soldatene nå har fått stiller flere spørsmål.

- Jeg ser det. Kan HV-soldatene våpeninstruksen, straffeprosessen og de lover og regler som gjelder, sier Sjøli på vegne av spillstaben. Senere på kvelden setter de en mistenkelig koffert også inn i spillet. Kofferten inneholder våpen og mulig sprengstoff.

Sambandet ligger på et bord. Alle skriftlige meldinger blir ajourført. Alle starter de med «Øvelse-øvelse-øvelse». Bare de som betyr virkelig skade på personer og materiell skal innledes med «No Play».

#### Bordet båt

Det står ikke på fantasien i spillstaben. Bombetrusler, gisselaksjon i tårnet på flyplassen og utpå natta igangsettes det en forhandlings situasjon på lufthavnen, som



**POLITIMYNDIGHET:** Politiet ga på et tidlig tidspunkt ordre om bevæpning og begrenset politimyndighet.

stiller store krav til politiet. Mørket har for lengst senket seg over Tromsø. Det er ti-tolv grader minus og kvikksølvet synker. Det er kaldt og markørene og vaktholdet hutrer. I enden av flyplassen gjør et politilag seg klart for å borde et mistenkelig fartøy. Ute på fjorden skulle det foregå et drama som heldigvis savner sidestykke i virkeligheten i vår del av verden. Fartøyet har ikke fulgt

politiets henstillinger om å stoppe, og svarer heller ikke på anrop. Polititjenestemennene bevæpner seg til tennene. Politimester Fyhn bestemmer raskt at fartøyet skal bordes. To politilag kjører inn til båten, border den og etter en del minutters roping og løping var skipet gjennomført, mannskapet under oppsyn og situasjonen under kontroll ■

# Velkommen til Heimevernets nettbbutikk!

Ny jakke? Samekniv? Sitteunderlag?

Her kan du bestille en rekke forskjellige profileringsartikler!

Ta en titt da vel?



Lenke til nettbutikken finner du på HVs hovedside

**[www.mil.no/hv/](http://www.mil.no/hv/)**

En del av nettbutikken er forbeholdt avdelingene og vil kreve brukernavn og passord, men øvrige brukere kan navigere fritt blant de andre artiklene.



**ANKOMMET:** USNG endelig på norsk jord etter en lang flytur

# Utvekslingen er i gang!

I nydelig og kaldt trøndersk vintervær fikk 103 amerikanske USNG-soldater og befal en hjertlig velkomst. Stemningen var satt med flaggsermonien og en kort økt med felles sluttet orden - og den var god.

AV: Vegar Schwartz  
Fotograf, HVST P&I

Trøtte og slitne etter en 15 timer lang flytur ankom 14. februar 103 av US National Guards soldater fra Minnesota Trondheim lufthavn Værnes. Det var duket for en høytidelig og tradisjonsrik flaggheising og håndhilsing på tvers av Atlanterhavet. Like etter dro 105 av våre HV-soldater til Camp Ripley i USA. I løpet av de neste to ukene skal gruppene gjennom tettpakkede treningsprogram i regi av vertslandet. Norge på sin side byr på gode leksjoner i vintertjeneste: De amerikanske soldatene skal lære å gå på ski, kle seg for god norsk vinterkulde, lære om behandling av frostskaader og hurtigoppsetting av telt.

## Hektisk

- Ja, nå skal soldatene få innlosjert seg og finne seg til rette i kveld, så starter opplegget for fullt i morgen med vinterleksjoner, sier den norske lederen utvekslingen, major Ola Kviteng. Han fortsetter:  
- De neste to ukene vil bli preget av mye

læring, mye kultur og mye moro! Et av høydepunktene, både for de norske soldatene i USA, og amerikanerne her hjemme er den såkalte «buddy-weekenden» der to og to skal være en helg sammen med en verts-familie. Hovedhensikten med dette prosjektet er at soldatene skal få innblikk i hvordan nordmenn bor og lever,

Buddy-Weekend-kordinator Kapein Thor Anders Malvik utdyper:

- Soldatene kjenner ikke hverandre fra før, men i løpet av de neste dagene på fjellet i Haltdalen-området vil de bli kompiser og velge makker til buddy-weekend-opplegget. Vi har hatt god tilbakemelding fra vertsfamiliene de tidligere årene og har i år mange flere vertsfamilier enn vi trenger. Disse er spredt utover hele landet, slik at soldatene selv kan velge hvilken landsdel de vil se mer av.

## Tradisjon

For amerikanerne er dette en svært viktig årlig begivenhet. Det er i år 34. kontingent som utveksles, og USAs eldste utvekslingsprogram. De norske soldatene fra Heimevernsungdommen og I-styrkene skal bo på Camp Ripley, et stykke nord for byen Minneapolis, i den «norske» midtvesten.

- Etter grundig forarbeid basert på årelang erfaring ligger altså alt til rette for at utveks-

lingen skal bli minst like vellykket i år som de tidligere årene, konkluderer Kviteng ■



**FLAGGHEISING:** Felles flaggheising og oppstilling satte stemningen.

# Snørr og tårer



**Nærkamp:** Med snørr og tårer rennende er det ikke lett å «slåss».

CAMP RIPLEY: En etter en ble befalet sprayet i ansiktet med «tåregass» før de stormet inn for oppdragsløsning med snørr og tårer rennende. Innsatsstyrken var på mestringsøvelse i Minnesota.

AV: Kapt. Rune Haarstad  
PIO, region 3

Det hele gikk rett og slett ut på at du ble sprayet i ansiktet med en CS-oppløsning – noe som skapte sterk svie, irritasjon og tårer. Du blir med andre ord i stor grad satt ut av normal funksjon. Det gjør vondt og du ser ikke klart. I en slik situasjon skal du møte en rekke trusselsituasjoner og «motstandere» som du skal få kontroll på. Kurset var frivillig, men ingen av innsatsstyrken trakk seg.

## Mestring

– Det er mer og mer vanlig med pepperspray og CS-spray ute i samfunnet, dette er trusler dere kan komme til å møte,

forklarer major Haugdahl, som er norsk koordinator på kursopplegget i USA. – Dette er først og fremst en mestringsøvelse, nå får dere se hva er kapable til. I tillegg til det alltid viktige momentet med mestring, fikk deltakerne nyttig erfaring i nærkamp og pågripelsesteknikker. Kurspakken i USA inneholder flere elementer av nærkamp bruk av «ikke-dødelige» våpen. Instruktørene fikk mye ros for et motiverende og godt opplegg.

## Driller

Det er viktig å ha fokus på driller og handlemåter hvor man som vaktpost skal handle overfor en trussel uten å påføre vedkommende mer skade enn nødvendig, sier fenrik Rasmussen fra HV-12. Kurset skifter nå

fase, og innsatsstyrken skal i gang med å bruke egne våpen i såkalte shoot-house, hvor man trener entring av og klarering av bygninger med skarp ammunisjon. Fasilitetene i Camp Ripley er svært teknisk avanserte, og gir muligheter for svært god treningsverdi. ■



**Skylling:** Etterpå gjelder det å skylle med store doser vann.

# Nye UB-korporaler fra HVBS



**BESTEMANN:** – Hver dag går det flere tog, og på disse togene er det muligheter. Det eneste vi trenger å gjøre er å hoppe på, sa UB-korporal Sveinung Hjelle som ble beste elev.

Første UB-kull fra Heimevernets nye befalsskole (HVBS) er klare for praksisperiode ute i distriktene. Totalt ble det uteksaminert 82 elever, 17 av disse er UB-korporaler som skal tjenestegjøre i Luftforsvaret. Flott avslutningsseremoni for UB Innsats og UB Jeger ved HVBS..

AV: Rune Haarstad  
PIO Region 3

– Det er dere som er fremtidens ledere i Heimevernet. Når jeg ser på dere, ser jeg at dere kommer til føre oss trygt frem. Dere skal Verne Vokte og Virke, sa Generalinspektøren for Heimevernet, som delte ut vitnemål sammen med brigader Gustavsen fra Luftforsvarsstaben.

## UB-korporaler til Luftforsvaret

HVUV uteksaminerer 50 elever fra Værnes og 32 fra Garnisonen i Porsanger. Dagen markerte avslutningen på de første seks månedene av en ett-årig utdanning for å bli sersjanter. Samarbeidet med Luftforsvaret

er svært positivt for Heimevernet og HVUV mener oberstløytnant Torbjørn Mælumsveen.

– Vi takker for den tillitt Luftforsvaret har gitt oss ved å be om støtte til utdanning av UB-korporaler, og håper de er fornøyd med samarbeidet. – Vi ser fram til å videreføre dette, sier oberstløytnant Mælumsveen. – Jeg ønsker spesielt, de av våre UB-korporaler som skal gjennomføre nytteperiode i Luftforsvaret, lykke til videre og på gjensyn i HV.

HVUV opplever at Forsvarets avdelinger er meget interessert i å ta i mot HVs UB-korporaler utdannet på Værnes eller på Porsangmoen. – Etterspørselen er større enn tilbudet, og årsaken til dette er enkel. Befalsskolens elever gjør en fremragende innsats i nytteperioden og representerer HV på en glimrende måte, sier oberstløytnant Mælumsveen.

## Videre tjeneste i HV

I høst startet de første elevene på Heime-

vernets nye befalsskole (HVBS). Skolen har en befalsskoleklasse (BS) og to klasser med utskrevet befal (UB). En av disse klassen utdanner jegerbefal og er ved garnisonen i Porsanger. Den andre finnes på Værnes og utdanner befal til innsatsstyrkene. Siden oppstarten i 2002 har HVUV utdannet 650 befal og over 3000 mannskaper til Heimevernet. Det er HVUVs mål at både befal og mannskaper forlater Værnes som gode soldater, samtidig som de er motivert til videre tjeneste i HV. 187 kandidater totalt møtte til opptak ved våre tre linjer ved HVBS denne høsten. 144 ble tatt opp som aspiranter, 37 elever ble tatt opp som elever til dette kullet, UB innsats Værnes. I tillegg ble 17 elever selektert fra Luftforsvaret, og tilført kullet etter at FOS var gjennomført. 12 % av kullet er jenter.

## Ramme alvor

Denne dagen representerer slutten på en kort epoke, og starten på neste. – Vi har gitt dere opplæring i å yte vold mot andre mennesker. Det militære vesen er til for at vi skal beskytte Samfunnets interesser ved

i verste fall å ta liv, beordre andre til å ta liv – eller risikere eget og andres liv med det norske flagg på armen, sa skolesjefen major Lars Fossberg i sin tale.

– Dette er ikke annet enn ramme alvor! Jeg husker selv min egen periode som USK-korporal, og at jeg nok lærte mer i nytteperioden enn hva jeg gjorde som elev. Fossberg takket også de pårørende for lånet av podene – og mente de nok blir levert tilbake i enda bedre stand. Mange foreldre, søsken og kjærester hadde tatt turen til Værnes. Kirkeparade i den gamle middelalderkirken på Værnes, lunsj i mannsskapsmessa og omvisning på Værnes stod på programmet. Høydepunktet var nok for mange seremonien der de fikk utlevert sine vitnemål. Luftforsvarets Musikkorps sørget for musikk og beste elev holdt tale på vegne av sine medelever.

– Hver dag går det flere tog på disse togene er det muligheter. Det eneste vi trenger å gjøre er å hoppe på”, sa UB-korporal Sveinung Hjelle som ble beste elev ■



**GIHV:** - Det er dere som er fremtidens ledere i Heimevernet. Når jeg ser på dere, ser jeg at dere kommer til føre oss trygt frem.



## HV i bevegelse



Heimevernet har i samarbeid med Norges idrettshøgskole Forsvarets institutt igangsatt prosjektet "HV i bevegelse". Prosjektet har til hensikt å kartlegge blant annet fysisk aktivitets-vaner og fysisk form hos HV-personell, samt legge til rette for økt fysisk aktivitet blant soldater og offiserer i HV. Prosjektet består av både praktiske tiltak, samt vitenskapelige forskningsstudier.

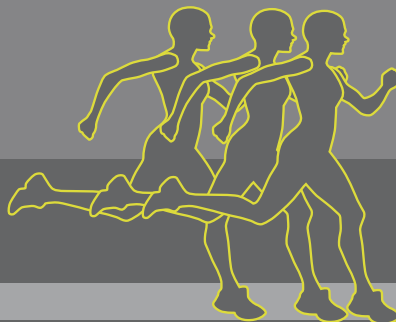
### Internettside: HV i bevegelse

Heimevernet har gleden av å presentere en ny internettside for alt HV-personell som ønsker å komme i gang med trening og en mer aktiv livsstil! Siden er også tilpasset de som allerede er aktive, men ønsker å få nye impulser til treningen sin. Sjekk ut siden:

[www.mil.no/hv/](http://www.mil.no/hv/)

På denne nettsiden finner du blant annet følgende:

- En rekke treningsprogram tilpasset ulike nivåer og treningsformer
- Generelle treningstips, samt beskrivelse og videosnutter av øvelser
- Tips om kosthold og trening
- Nettbasert treningsdagbok der du kan loggføre din trening
- Kalender over militære idrettsarrangement
- Linker til andre relevante militære og sivile internettsider





**Årets trening:** Hensikten med øvelse Vinter var å trene på lag- og troppsnivå. Fem områder i Rogaland HV-distrikt 08 deltok på øvelsen i uke 10.

## Hektisk vinteruke i Rogaland

Rogaland Heimevernsdistrikt 08 har med Forsterkningskommandoen gjennomført årlig trening VINTER med 5 områder i uke 10.

TEKST: Trond G. Haugen  
Ass G-3 / Plan HV-08

FOTO: Vegar Schwartz  
Fotograf, HVST P&I

Hensikten med treningen var å trene på lag- og troppsnivå. For to av områdene ble treningen litt annerledes – nemlig grunnleggende vinterferdigheter i realistiske og relevante rammer og scenario.

Samtreningen mellom Sauda HV-område, med en tropp fra Stavanger utrykningsområde underlagt, og Suldal HV-område ble en samlet styrke på 135 mannskaper. Styrken etablerte felles leiområde, og koordinerte alle rutiner for hensiktsmessig ledelse og drift i bivakkområdet. Feltratrine, levegger og lining av ski og annet utstyr og materiell ble bygd og etablert etter alle kunstens regler.

Det kalde været gjorde sitt til å understreke betydningen av korrekt bekledning og vedlikehold av ski og våpen. Flertallet av mannskapene fikk også sine første

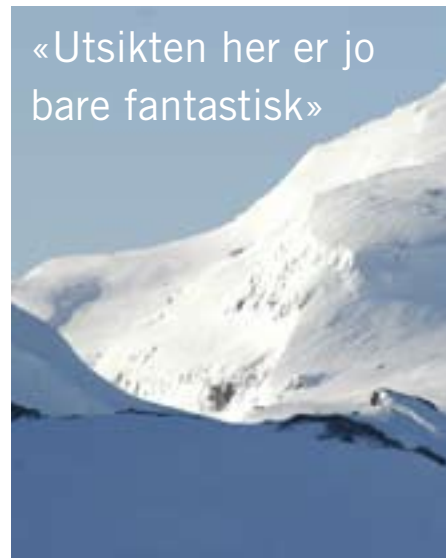
erfaringer med lagstelt og multifuel, og det spredte seg snart mange lovord om det nye materiellet. Heimevernets vinterbekledning ble også utprøvd og godkjent av mannskapene, mens «nato-planken» fikk stempel for å ikke tjene for annet enn nostalgi.

Hovedaktivitetene trente grunnleggende militære ferdigheter under vinterforhold, med fokus på skredtjeneste og evne til å ta ut sikre patruljeruter i fjellet på vinterstid. Tjenesten ble organisert med stasjoner og rulleringstjeneste over et større område, som gav mye «gratis» skitrening. Instruksjonsmessig ildoverfall i lagsforband med taktisk fremrykning og tilbaketrekning, bidrog til å gi treningen et stort spenn i aktivitet- og ferdighetsnivå. Kreativitet, engasjement, lagånd, humor og godt humor blandt mannskapene har gitt treningen et innhold som danner veldig godt grunnlag for videre omsetning av Heimevernets omorganisering og kulturreform.

På enkelte områder er resultatene av økt treningsmengde og hyppighet tydelige allerede. Sauda HV-område har trent for tredje gang på 14 mnd, og fikk hovedansvaret for logistikk og forsyning siden treningen foregikk i deres lokalområde. Samarbeidet mellom trenede avdelinger og sivilt-militært samarbeid på lokalt nivå bidrog til en effektiv og kostnadsbespa-

rende logistikk. Det kan nevnes at hele styrken på 135 mannskaper med personlig utstyr og materiell ble løftet fra avlastningsområdet og inn i øvingsområdet på 4 timer (!). I tillegg foregikk all kontraktsskriving om lån av materiell og øvingsområder som en ren formalitet, fordi grunneiere og andre var varslet på forhånd, og var alle entydig positive til å støtte gjennomføringen ■

«Utsikten her er jo bare fantastisk»







**Alpebyen:** Den unike nærleiken mellom fjord og fjell gjør at folk kan nytte seg av eit mangfoldig aktivitetstilbud. Sauda og Suldal HV-områder hadde si årlege øving i fjellheimen.

## Blandt smelteverk og fjelltoppar

Som Jærbu trudde eg at i Sauda var fine fjordar, eit smelteverk og ei gammal gruve. Men det viser seg at Sauda er alpebyen innerst i Ryfylke. Den unike nærleiken mellom fjord og fjell gjør at folk kan nytte seg av eit mangfoldig aktivitetstilbud. Dei høye fjella på alle kantar gir store mengder snø om vinteren.



TEKST: Tore Ellingsen  
Ass PIO/HV-ø8



FOTO: Vegar Schwartz  
Fotograf, HVST P&I

Under Øving Vinter traff eg Sauda og Suldal HV område som var på øving i Skaulen tur-området. Leiinga i Sauda HV området hadde ønske om ei vinterøving. Det er sterk auke med turisme i Ryfylke og difor er det viktig at Heimevernet øver på vinterteneste. Det var opprinneleg Sauda sin ide, men Suldal kom inn etter kvart. Rogaland HV distrikt støtta forslaget og gav områda litt nytt vinterutstyr og ellers den støtta dei trengte.

Midt oppe på høgjellet i Sauda, trekker Sjef for Sauda HV område fram velvilja til alle grunneigarane som ikkje har hatt noko problem med og låna vekk områda sine. HV

soldatane stillar med eigne scooterar, som betaling får dei full tank når øvelsen er over. Områdesjefen er veldig nøgd med øvelsen og instruksjonane:

- Me brukar i år kompetanse frå områda. Det er mange flinke folk som kan mykje frå det sivile.

Bjartmar Kvæstad frå Suldal er instruktør i forsering av skredområde. Han er utdanna sjukepleiar, har han gått på friluftslinja på Høgskulen i Bø og er medlem av røde kors. HV-soldat Kvæstad er nøgd med øvinga men ikkje heilt med plassen:

- Det er ikkje ein perfekt plass og øve på skred, men det er stader som kan illustrera skedfarer. Men me er jo flinke til og im-provisera her i HV, fortel han.

Neste rullering står Ove Lillehammer for. Det er vedlikehald av våpen vinterstid Løytnanten har fleire gode tips for AG-3en når det er minusgrader.

- Bruk nok olje. Ha kammer og løp tørrpus-sa, men elles kan du ha mykje olje på. Pass på at det ikkje er snø i løpet, og mosjoner mekanismen.

I nærleiken av brenn det eit bål og eg lurar på om det er for og tina opp bunnfrosne våpen,

men det er visst for å tina opp frosne fin-grar. Bål er bra for stemninga. Lillehammer er nøgd med at ting forandrar seg. Før i tida var det kjekkaste soldatane visste å setja oss fast under leksjonane. Oppgåvene våre var og sprengja bruer tunnelar og forskansa oss her i Ryfylke. Nå øver me slik at me er betre rusta til paragraf 13 oppdrag” Løytnanten smiler og ser oppover fjellheimen.

-Det er berre ein ting som irriterer meg og det er at dei har teke vekk kamferdropsen i stridsrasjonen.

Kristian Gautun krøkar saman ryggen sin og prøver å lyska seg vekk frå leirplassen. Gangelaget viser at han er på veg til bæs and carryn. Han kjem han med følgjande kommentar:

- Det er kaldt, surt og eg kjennar ein kald bris, og eg vil ikkje anbefala og gå på do her oppe.

Soldat Gautun har ikkje berre vonde ting og sei om utedoen oppe i Sauda

- Utsikten her er jo bare fantastisk, fortel han over leveggen og avsluttar samtala med

- Kan eg få drita i fred?! ■

# Heimevernet - midt i trafikken

Ein del bilistar som kom køyrande E134 over Seljestad 15. februar lurte litt ekstra då dei såg ein soldat med oransje vest gi stoppsignal ved Løyningkrysset. Alle følgde lydige signalet, stoppa og rulla ned vindauga. Det heile var ein del av vinterøvinga til Indre Hardanger heimevernsområde og resultatet av eit tett samarbeid med Politiet.

AV: Dan-Erik Aggvin  
HV-09211

Ein av dei tre troppane på øvinga har fått i oppdrag å setje opp ein vegkontrollpost på Seljestad. Her er hovudmålet å stoppe ein mistenkeleg bil som har vore observert i området under øvinga. Men først er det undervisning, noko politioverbetjent Terje Oksnes tek seg av.

## Stopp

- Vegtrafikklova... Skiltforskrifta... Instruks... Vere tydeleg... Høfleg

Nokre stikkord kjem. Ein enkel gjennomgang av kva som skal til for å få trafikken til å stoppe. Medan instruksjonen går vert uvitande bilførarar praktiske døme. Oksnes stoppar dei og slår av ein kort prat for å vise kor enkelt det kan gjerast, og snart er det HV-soldatane sin tur. Med oransje militærpolitivest stig dei ut i vegen og løftar eine handa. Med den andre gir dei teikn at bilen skal køyre ut til sida. Og dei finn raskt ut at dette fungerer, uansett om det er kjende eller ukjende som sit i bilen.

- God dag. Vi kjem frå Heimevernet, og du køyrer no i eit militært øvingsområde. God tur vidare!

Vanskelegare er det ikkje. Enkel og viktig lærdom om noko som ein HV-soldat kan få bruk for i praksis. Samarbeidet med Odda politistasjon har vore godt og nyttig.

Ikkje lenge etter alle har prøvd å stoppe ein sivilist aukar spenningsnivået. Mannskapa gjer seg klare. Eit vogntog vert vinka forbi, men personbilen får signal om å svinge inn på Løyningvegen der det er sett opp sperringar. Sidan føraren ikkje kan gjere greie for kva ærend han har må han stige ut av bilen og både førar og bil vert



undersøkt nærare. Snart vert det funne både kart og sprengstoff i bilen, grunnar til å trekkje seg unna bilen og arrestere mannen.

## Terrorvern

Sjølvsagt har ikkje bilen med seg ekte sprengstoff. Heimevernet fokuserer ikkje lengre på invasjonsforsvar. I den tenkte situasjonen under øvinga vert to potensielle terrormål, i Røldal og på Eitheim, verna. Mannen i den mistenkelege bilen speler terrormistenkt. Gjennom ei slik øving skal mannskapa verte klare til å løyse slike oppdrag der det er behov for det, spesielt i Hordaland. Som resten av Heimevernet er Indre Hardanger heimevernsområde mobile og verner, vokter og virker der det trengs når det trengs. Vi skal verne landet vårt, ofte gjennom å ta vare på infrastruktur – om det er ein kraftstasjon eller drikkevassforsyning. Med det trusselbiletet vi har i dag, kan frontlinjene vere mange stader utan at ein heil hær kjem vandrande over fjellet.

## Nøgd sjef

- På den førre øvinga skulle vi verte kjende med mannskapa, plassere dei i rett stilling og kome i gang med utdanninga av kunnskapane til kvar enkelt mann, fortel områdesjef Rolf Anders Svensson.

- Denne gongen har målet vore å utdanne dei vidare, og setje dei i stand til å drive

oppdragsløyising i lag, slik at vi som område kan få godkjent status og vere fullt operative. Etter denne øvinga oppfattar eg i alle fall nokre av troppane som dette. Det har fungert, men sjølvsagt er det alltid ting å ta tak i. Vi har klart å nå dei fleste måla vi har sett oss.

Svensson fortel at det har vore ekstra utfordringar med å gjennomføre øvinga på vinteren, sidan ein i større grad må ta omsyn til vêret. Også dette har gått greitt, og øvinga er gjennomført utan skader. ■

## // FAKTA

- Indre Hardanger heimevernsområde har mannskap frå åtte kommunar, først og fremst Odda, Ullensvang, Eidfjord, Etne, Jondal og Kvinnherad.
- I overkant av 100 mann er med på øvinga i Indre Hardanger heimevernsområde 12.-16. februar 2007.
- Øvinga foregår i området mellom Odda (Eitheim) og Røldal, og militære køyretøy er i bruk.
- Alle øvingsobjekt og scenarier er fiktive.
- Heimevernet har som mål å trene kvart år og Indre Hardanger heimevernsområde trente sist hausten 2006

# Oppdateringskurs for områdesjefer

Vi blir alle litt «rustne» med tiden og derfor er påfyll en dyd av nødvendighet for at man skal holde seg à jour med virkeligheten. Oppdateringskurset for områdesjefer i HV ble arrangert nettopp med tanke på dette, og de 18 elevene som møtte hadde stor nytte av ukeskurset som gikk i midten av januar.

AV: Kapt. Trond Setså  
PIO, HVSKS

Hensikten med kurset er å oppdatere Heimevernets områdesjefer i den senere tids organisatoriske, taktiske og faglige utvikling. Målgruppa er primært områdesjefer som tidligere har gjennomført områdesjefkurs II og som har tjenestegjort som områdesjef i minimum fire år etter gjennomført kurs.

HVSKS stilte med følgende personell: Major Olav Sogn var kursoffiser og major Svein Torgersen og kapteinene Bertel Vonen og Oskar Hjelle var veiledere.

## Målet med kurset

- Målet her er jo at de skal forstå kommandostrukturen i HV, kjenne til bestemmelser for tjenesten i HV-distrikt, kjenne til TAKEVAL og forstå krav til sjefer i henhold til Forsvarets fellesoperative doktrine, forteller major Svein Torgersen. - I tillegg skal de kjenne til kursrekkene i Heimevernet for aktivt å kunne anvende disse i befalsplanlegging i eget område. De skal i tillegg forstå prinsippene i utdanningsplanlegging, samt kunne bruke det i eget område for derved å gjøre området bedre, slår han fast.

## Et obligatorisk kurs for fremtiden?

- En av erfaringene som vi har høstet og som gutta på oppdateringskurset selv sier, er at dette kurset egentlig bør være obligatorisk, poengterer Torgersen. - Nå er det slik at kurset tildeles etter søknad, men vi har snakket med GIHV og han er enig i at dette er et kurs som områdesjefene bør være pliktige til å gjennomføre. La oss si at de faktisk kommer innom her på en ukes kurs hvert 4-5 år etter at de har overtatt som områdesjef, skisserer han.

## Viktig med påfyll

- Hvis vi skal leve med kvalitetsreformen og kulturreformen som tar sikte på å sette menneskene bedre i stand til å ivareta



sine verv og tjenestefunksjoner (det krever faktisk at ting skjer i veldig raskt tempo), går det da egentlig ikke så veldig lang tid før man er utdatert, konkluderer Torgersen. - Jeg synes derfor at hvis vi fortsatt skal være et levende senter, så må vi faktisk ha områdesjefene tilbake hit for å gi dem påfyll, samtidig som at vi får tilbakemeldinger om hvordan situasjonen er ute i bruket. Og min uærbødige påstand og inntrykk er at de områdesjefene som virkelig trenger oppdatering slett ikke var til stede på dette kurset, påpeker han.

## Flinke- og oppegående elever

- De som deltok på dette kurset var meget «oppegående» personell og kom hit på grunn av egeninteresse, fortsetter Torgersen. - Det er mulig at jeg er en smule impertinent, men min oppfatning er at dette bør være et obligatorisk kurs nettopp for å få med oss dem som virkelig trenger det, sier han og nikker.

- Før kurset ble satt opp beregnet- og planla vi med 32 elever, men det ble altså kun 18 som kom, og derfor gjentar jeg min påstand om at de områdesjefene som virkelig trenger oppdatering dessverre ikke var her, konstaterer han.

- Elevene ble delt inn i tre grupper, og jeg må spesielt få nevne HV-17, som var representert med fem mann, hvorav fire var områdesjefer; meget flinke sådanne og en var yrkesoffiser, noe som var veldig nyttig. En fjær i hatten til HV-17 for dette, sier Torgersen og smiler.

## Ønske om bedre kommunikasjon

- Jeg tror også at det er litt dårlig kommunikasjon mellom distriktsstabene, sier Torgersen videre. - De som melder på og de som skal bestemme hvem som skal få dette oppdateringskurset, må absolutt ha en dialog. Det må ikke bare være kursansvarlig som skal sitte og gjøre dette - det må være noen G-2 eller G-3er som snakker med kursansvarlig som med bakgrunn i samtaler med gutta ute forteller hvem som ønsker dette kurset, slår han fast.

- Alt i alt bør kommunikasjonen til områdene bli mye bedre og en del viktige ting må formidles nedover i systemet. Mitt inntrykk er også at «Beslutningsnotat 10B 2005» (kapasiteter med ambisjonsnivå i Heimevernet) ikke er godt nok kjent i «underskogen», og det er derfor uhyre viktig at dette kommer ut, legger han til.

## Positive innspill og tilbakemeldinger

- De områdesjefene som deltok på dette kurset var både oppegående- og flinke folk med mange nyttige og gode innspill til oss hva gjelder både reglementskriving, utviklingsarbeid, utdanning og ikke minst for å gjøre oppdateringskurset bedre. Vi fikk mange bra tilbakemeldinger og mye interessant kom fram under kursevalueringen, avslutter en fornøyd major. ■

# Leteaksjon i Storlidalen

Når alarmen går fordi folk forsvinner i fjellheimen, setter man alle kluter til. Tiden er ofte avgjørende – særlig når det er vinter og uvær. Leteaksjonen i slutten av januar i Storlidalen endte heldigvis godt og Heimevernet ved HVSKS bidro med to beltevogner og mannskaper under selve aksjonen.

AV: Kapt. Trond Setså  
PIO, HVSKS

Jonny Roger Seem fra Melhus fikk en lang- og kald tur på sin ferd i Storlidalen som ligger mellom Oppdal og Sunndalsøra. Seem hadde med sitt hundspann fulgt ett par mann til Innerdalsporten, men på vei tilbake kom han ut for uvær og måtte søke ly. Seem valgte derfor å legge seg i sleden og la seg drive ned.

## Fikk varslet via mobiltelefon

- Han sendte selv melding til en kamerat på SMS om at han hadde problemer. Kameraten fikk igjen varslet Politiet, forteller lagerbetjent Bjørn Holum fra Heimevernets Skole- og kompetansesenter. - Det var jo flaks at han i det hele tatt hadde mobildekning, nikker han.

Bjørn Holum var en av de fire mannskapene som HVSKS sendte til redningsaksjonen i Storlidalen. I tillegg deltok kaptein Svein Arne Heim, løytnant Torgrim Lien og korporal Hans Kjetil Langgård. Fra Hjerkin stilte Frode Nyhagen og kaptein Tore Bjørndalsæter.

## Alarmen går

- Meldingen om behov for støtte kom på fredags morgen, forteller Holum.  
- Vi forlot Dombås med to BV206DN cirka klokken ti med kurs for Hjerkin. Her ble vognene lastet opp og fraktet videre til Storli Gård i Storlia, hvor redningsaksjonen allerede var i full gang.

- Vi fikk våre instruksjoner og beltet videre derfra klokka fire på ettermiddagen, beretter han.

## Variert sikt

- Det var sterk kuling med snø i kastene og sikten var nærmest null og navigeringen ble derfor foretatt etter GPS, fortsetter Holum.  
- Sikten varierte etter hvert noe. En stund så vi knapt femti meter, deretter to hundre for så igjen å ha null sikt, og slik drev vi



Redningskarer fra HVSKS: fra venstre - Lt Torgrim Lien, lagerbetjent Bjørn Holum og korp Hans Kjetil Langgård.

på til klokka var 04.30 natt til lørdag. Vi returnerte da til basen i Storlia og fikk oss halvannen times søvn før vi måtte ut igjen, sukker Holum.

- Det ble da meldt at bikkjene som også var med i søket hadde markert og derfor ville man sjekke dette området nærmere. Vi kjørte umiddelbart ut i retning Tovatna og opprettet et framskutt KO i Meskaret; en mils vei fra basen, og ledet søket derfra. Måtte lette litt til vi fant en plass med mobildekning, legger han til.

## Dårlige føreforhold

- Det var et forferdelig føre, beskriver Holum. - Det hadde lavet ned minst en meter

med puddersnø og det var ikke «hold» i løssnøen i det hele tatt. Heldigvis hadde man tatt med tråkkemaskiner fra Oppdal Skiheiser under leteaksjonen og disse gikk døgnet rundt og holdt hovedsporet oppe slik at man kunne rykke raskt ut ved eventuelt funn, avslører han.

- Vi opprettholdt vårt framskutte KO til cirka klokken 16.00 på ettermiddagen. Politiet valgte da å trekke inn det meste av mannskap på grunn av at været var såpass dårlig. Det var

meningen at letemannskapet skulle få hvile til søndag morgen, forklarer Holum.

## «Det var forferdelig dårlig sikt»



il Langgaard

### En gledelig melding

- Klokken 22.00 natt til søndag ble heldigvis Seem og de 12 bikkjene hans funnet i god behold i Meskaret, smiler Holum. - Det var sjåføren på den ene tråkkemaskina som fant ham, og etter som jeg forsto så hadde Seem festet hodelykta si på toppen av sleden og det var den som hadde varslet sjåføren.

- Vårt framskutte KO lå faktisk ikke lenger enn 350 meter unna sleden til Seem, fortsetter Holum og peker på kartet. - Skiløperne som deltok i søket hadde passert ham i en avstand av 50 meter, så da kan man jo selv tenke seg for et dårlig vær vi hadde. Jeg vet ikke om Seem hadde slått på lykta si akkurat da, men uansett, så var det nesten umulig å se noe som helst i det tette snøfokket, slår Bjørn Holum fast.

Dagbok fra Tønsbergfjordens  
befestninger

## 1905 - året som endret våre liv



Av Erlend Larsen

Alt du behøver å vite om unionsoppløsningen. Kort og godt.

[www.aar1905.no](http://www.aar1905.no)  
Tlf 922 37 217



Denne filmen inneholder instruksjoner fra det helt grunnleggende til det svært avanserte og i tillegg tar vi deg med på noen fantastiske fisketurer, fra Russland og Norge i nord via Caribien til Argentina i sør.

Filmen kan bestilles fra:  
[www.fluefiskefilm.no](http://www.fluefiskefilm.no)



TJENESTE

ELLER

FRITID?

**drytech**

leverer maten du trenger!

77 60 03 00



[www.drytech.no](http://www.drytech.no)

# Historisk bok med relevant t



«Det er viktig at vi har en debatt rundt Forsvaret. Ikke minst rundt våre internasjonale operasjoner.»

Etter lang tjeneste i Heimevernet har tidligere områdesjef Erlend Larsen skrevet bok. Utgangspunktet ble Stokke-guttens hjemtrakter og unionsoppløsningen i 1905.

TEKST: Stian B. Støvland  
Redaktør, HVST P&I

FOTO: Vegar Schwartz  
Fotograf, HVST P&I

Erlend Larsen har etter lang tjeneste i Heimevernet og inspirert av sin interesse for forsvar, politikk og historie skrevet bok. Ikke om Heimevernet, men ikke fjernt fra det heller. Boken – med tittel «1905 - året som endret våre liv» – tar for seg Tønsbergfjordens befestninger. En side av krigshistorien som er litt glemt i følge forfatteren.

Larsen er pilot av yrke og har vært tilknyttet HV siden 1981 da han begynte i HV-ungdommen. Siden ble det utenlandstjeneste som presse- og informasjonsoffiser i Liba-

non før han var tilbake i Heimevernet hvor han i mange år var områdesjef og i et år deltok i innsatsstyrkene.

- Det var en fin tid i Heimevernet. Jeg var sjef for Andebu og Ramnes HV-område, det som i dag heter Andebu HV-område. Jeg tror vi var blant de bedre områdene i landet. Nøkkelen var godt og motivert befal. Befal som får med seg gutta. Jeg tror det er viktig for Heimevernet å fokusere på å få riktig befal, sier Larsen.

Da Larsen i 2005 ga seg som områdesjef var det et hull som måtte fylles.

- Jeg fikk plutselig mye fritid, og jeg har lenge hatt lyst til å skrive bok. Begynte på en om flyving for 10 år siden, men tok en pause fra den, og da jeg skulle i gang igjen ble det befestningene i Tønsbergfjorden som fanget interessen, sier Larsen.

Han har skrevet om Kystartilleriet, Melsomvik opplagshavn, Skagerrakeskadren som var Norges sjøforsvar, og om dennes betyd-

ning i den spente situasjonen i 1905.

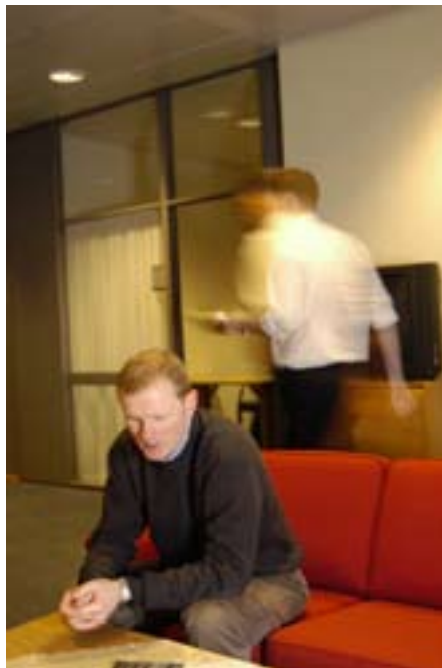
- Vi har lett for å glemme sjøforsvarets betydning når vi snakker om grensevakten. Historien har heller ikke tillagt Tønsbergfjorden den betydningen området fortjener. Denne boken tar for seg soldatene som tjenestegjorde om bord i våre krigsskip i Skagerrakeskadren og ved Tønsbergfjordens befestninger. Svenskene hadde planer om invasjon og hadde det blitt krig, så ville det vært store kamphandlinger nettopp her, mener Larsen.

## Inget demokrati uten forsvar

Larsen har selv sett krigen på nært hold under sitt opphold i Libanon - og han har gjort seg opp sine meninger om Norges forsvar.

- Vi så jo også i 1895 hvor viktig det er for et demokrati å ha et sterkt forsvar. Da kom det første forsøket på å bryte ut av unionen, men Kongen stoppet det med en uttildekket militær trussel. Uten en militær makt tror jeg det er vanskelig for politikere å stå for politikken. Uten et forsvar vil ikke et de-

# tema



mokрати fungere. Jeg tror diskusjonen rundt dette er relevant i forhold til at Forsvaret blir stadig mindre, sier Larsen.

Forfatteren er derfor opptatt av at Norge har et sterkt forsvar, og han er samtidig skeptisk til at man i Hæren nå har gått så kraftig ned på volum, men han innser at det er en ny tid.

- Vi kan ikke sammenlikne dagens situasjon med den vi hadde i 1905. Fiendebilde endrer seg naturligvis med mer fokus på dagens politiske situasjon. En endring har vært nødvendig, også når det gjelder Heimevernet. Men det er ikke det samme som å si at det var dårlig før, mener Larsen.

- Boken min debatterer også aktuelle forsvarpolitiske problemstillinger uten å konkludere. Tanken er at leseren kan komme til sine egne slutninger i kombinasjon med hva vi ser skjer med Forsvaret rundt oss i dag.

- Det er viktig at vi har en debatt rundt Forsvaret. Ikke minst rundt våre internasjonale operasjoner. Det er, slik jeg ser det, viktig at vi deltar med fredsbevarende styrker – fredsoppbyggende styrker stiller jeg imidlertid spørsmålsteget ved, sier han.

## Tredelt bok

Larsens bok er tredelt. Første del er satt sammen som en historie hvor de som hadde sjefsstillinger i 1905 spiller hver sin rolle i tillegg til tre oppdiktete personer.

- Hensikten er å få frem debatter dem i mellom for å illustrere at det faktisk var noen som var for unionen og hvorfor de var det, sier forfatteren.

Del to i boken er en mer tradisjonell tilnærming til historien, og del tre inneholder oversikter som nok er for de spesielt interesserte.

Larsen har jobbet med prosjektet i to år. Meningen er å oppsummere høydepunktene fra annen litteratur som er skrevet om unionsoppløsningen. Det har krevd nitidig research og kildehenvisningene har passert 50.

- Mye av det som er skrevet om denne perioden er innenfor et avgrenset område som eksempelvis politikk. Jeg ønsket ikke å grave meg ned i politikk, men å lage en bok som gjør at leseren får en generell god forståelse for det som skjedde, forteller HV-kaptein.

Boken er ferdig, og ligger klar for salg. HV-

mannen får kanskje fritidsproblemer igjen?

- Nei, jeg har gjenopptatt prosjektet jeg startet for 10 år siden om flygning. Boken heter «Hvorfor fly flyr,» og er ment for de som er interessert i flygning, men kanskje ikke har noen interesse av å lære å fly. Den holder meg nok beskjeftiget utover høsten, sier Widerø-piloten ■





# Stridssimulator

**SIMULATOR:** Stridssimulatoren byr på utfordringer i form av ulike stridsmiljøer.

CAMP RIPLEY/USA: Med våpen som er drevet av luft for å skape følelsen av rekyl og realisme, skyter innsatssoldatene på en stor skjerm - som byr på utfordringer i form av ulike stridsmiljøer

TEKST: Rune Haarstad  
PIO, region 3

De ulike scenarionene i simulatoren kan skifte fra by til land og fra sommer til vinter. Etter hvert som striden går sin gang, og fiender dukker opp vil soldatene få umiddelbar tilbakemelding på hvordan de løste oppdraget. Ble fienden nedkjempet? Fungerer fordelingen av ildsektorer i laget? Var ildgivningen effektiv, eller preget av sløsing? De norske innsatsstyrke-soldatene prøver noe som amerikanerne kaller FATS-Virtual Battlefield System.

## Militærfaglig nytte

Også i år er innsatsstyrken sterkt tilstede i Camp Ripley - med soldater fra alle distriktene.

- Camp Ripley er en stor leir som kan by på unike treningsfelt, med muligheter vi så langt ikke har i Norge, sier sjefen for HV-12s innsatsstyrke «Rype», major Odd Haugdahl, som er med som koordinator for innsatsstyrke-delegasjonen. Soldatene fra innsatsstyrken følger et utdanningsprogram laget for amerikanernes egne innsatsstyrker.

## Motivasjonsfaktor

- Intensjonen er å videreutvikle kurset som er tilpasset troppsjefs- og lagførernivået i innsatsstyrken. Deltakerne vil etter dette kurset tilføre sine avdelinger nyttig praktisk erfaring og kompetanse, utdyper major

Haugdahl. – Denne formen for trening virker motiverende sier Ronny Rasmussen som er fenrik i Innsatsstyrke «Rype». Noe faglig utbytte får vi da også. Vi får trent på blant annet observasjon og ildordre. ■

HVs og Forsvarets broderte navnestriper til din uniform, bestiller du her:

[www.navnestriper.no](http://www.navnestriper.no)



# Effektivt og grundig



**SPESIALISTER:** Dykkertroppen er SHV Kommando Sør-Norges ferskeste spesialister

Det er surt og kaldt ved bryggekannten på Hvaler. På dekk er det denne gangen et grønnkledd mannskap som tar hånd om fortøyningene. Novembermorgenen er grå og regntung, men det gjør ikke noe. Mennene samles så om bord i ly for vær og vind. Inne er det varmt og godt. De prater med hverandre. Stemningen er god. De smiler og ler mens det hvite skipet beveger seg langsomt sydover i Østfolds forblåste skjærgård.

AV:: Andreas Muri  
SHV KSN

Spørsmålene hagler og svarene fosser ut. Det går i bar, kronisk CO<sub>2</sub>-forgiftning og lydets hastighet under vann. Det er tid for en faglig oppdatering for de undersjøiske krigsmennene. Samtalen glir lett og lystig, nesten som om de alltid har kjent hverandre. De er SHV Kommando Sør-Norges ferskeste spesialister – dykkertroppen, men selv om det er deres første trening i SHV, er det tydelig at disse mennene har jobbet sammen før.

Den innleide «Atlantic Sun», som i sommersesongen går i charter på Oslo-fjorden, frakter nå folk som er sultne på å komme seg under fjordens overflate. De diskuterer videre, og det mangler ikke på innspill. – Ikke fort og slurvete, men effektivt og grundig, sier en av dem. Det er åpenbart at dette er folk som vet hvordan ting skal gjøres.

Motorduren høres godt, men støyen fra maskinene er allikevel ikke for høy til at samtalen kan foregå i et nærmest normalt stemmeleie. Kommandoprest Øyvind Nordin, som også er med på ferden, gjør et forsøk på å falle i søvn, mens skipssjef, kapteinløytnant Trond Becker, fører mannskapene om bord trygt mot målet – Halden. – To rykk, bam, bam. Svar med ett rykk, bam, høres det fra dykkerne.

Fremme i Halden er luften fortsatt fylt av regn, men det bryr de seg ikke om. Våte blir de uansett. Zodiacen settes på vannet, og den sorte gummibåten beveger seg hurtig mot land. Kaia skal sikres, over som under vann. Det skal være trygt når Sjøhei-

mevernet legger til, og det er dykkertroppen som leverer skipssjefene denne tryggheten. Eventuelle forsøk på sabotasje som kan lede til skade på materiell og personell skal avdekkes.

Først gjennomføres søk på land. Ikke lenge etter at søk er iverksatt blir det gjort et funn – en håndgranat med snubletråd. Normalt ville politi blitt varslet og mineryddere tilkalt, men heldigvis er dette bare en øvelse. Neste treningselement er søk under vann. Ved brygga er dybden syv meter, og under vann er sikten ikke mer enn en meter. To og to dykkere søker sammen i gater laget av hvite liner som er lagt på havbunnen. Running Jack Stay kaller de det.

Søket gjennomføres effektivt og grundig, akkurat som planlagt. Ingen flere funn blir gjort. Dykkerne er fornøyd og finner tilbake til tørre og varme omgivelser om bord. Mørket faller på. I det fjerne skimtes en formasjon av tre gråmalte fartøyer. Med stø kurs beveger seg sakte innover fjorden. Halden blir en trygg havn for natten. ■

# NIJMEGENMARSJEN 2007

## 17. – 20. juli

Ta sjansen og utfordre deg selv og bli med på en ukes happening i Nijmegen, Nederland. Opplevelsene står i kø og du vil oppleve en stemning du aldri har sett maken til. Sett av dagene og bli med oss nedover til sommerens store eventyr.

SEES VI?



[www.nijmegenmarsjen.info](http://www.nijmegenmarsjen.info)  
Kontakt Kapt. Knut Solberg på tlf 40 48 76 91

# Nijmegen 2007

www.nijmegenmarsjen.info

## PRIS

Pris per deltager er på kr. 2.400,-

Prisen inkluderer startkontigent, diplom, medalje, forlegning i Camp Heumensoord fra lørdag 14.7 samt mat fra lunsj søndag 15.7 til frokost lørdag 21.7 kl 10:00, mat og drikke på rasteplassene, sanitetthjelp, drift av sanitetsapparatet rundt marsjen samt en t-skjorte.

Prisen er fast enten du velger å bo privat eller i leir.

## PRAKTISK INFO

Støtteelementet er lite, så du må være mest mulig selvhjulpent når det gjelder stell av føtter o.l.

Påmelding til KNBLO og innbetaling til CVM vil bli gjort felles.

Det er kun 288 plasser. Ved avbestilling før 25. mars trekkes 500 NOK i gebyr, ved avbestilling etter 25. mars blir ikke innbetaling refundert.

Ønsker du busstransport tur/retur Schipol flyplass krysser du av for dette i skjemaet.

## SEND TIL

**Kapt. Knut G. Solberg**  
Åsdalsveien 26 C  
1166 Oslo

Betaling/kontakt:

**Konto: 8101.07.39098**  
**E-post: knsolber@online.no**  
**Mobiltelefon: 905 66 822**

Innbetalingsfrist  
individuelle starter: 25.3  
Avdelinger: 20.3

All korrespondanse merkes «Nijmegen». Post uten merking vil ikke bli åpnet.

## PÅMELDINGSSKJEMA

▼ Etternavn:

▼ Fornavn:

▼ Fødselsdato: (DD/MM/ÅÅÅÅ)

▼ Adresse:

▼ Postnr/-sted

▼ Tlf privat:

▼ Tlf arbeid:

▼ Tlf mobil:

▼ E-post adresse:

▼ Kjønn: (Male/female)

▼ Grad:

▼ Forsvarsgren:

▼ Pårørende: (Navn)

(Adresse)

(Telefon)

▼ Andre opplysninger:

▼ Ankomstdato:

▼ Avreisedato

▼ Billett til åpningssermonien (bindende)

▼ T-skjorte størrelse:

Ja  Nei

S  M  L  XL

▼ Avdelingens navn: (min. 11 stk som går samlet)

▼ Fullført antall ganger:

▼ Siste fullførte år:

▼ Besøk i kirken: (Billettbestilling)

Ja  Nei

▼ Ønsker å bo sammen med:

▼ Ønsker bussplass lør. 14.7:

▼ Ønsker bussplass lør. 15.7:

▼ Ønsker bussplass søn. 21.7:

Ja  Nei

Ja  Nei

Ja  Nei

▼ Har betalt kr:

▼ Dato og underskrift:



# ORDET ER FRITT

## En større hær!

Jeg «tar forsvaret på alvor», forsikrer forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen i VG 8/12-06. Til det er det bare å si at det har nok forsvarsministre gjort før. Men her som ellers i politikken, er det resultatene og ikke talene som teller.

Hun innrømmer imidlertid at hæren er for liten, og lover i samme innlegg at den skal økes med over tusen mann. Dette vil i beste fall gi en norsk hær på 5000 mann, etter manges mening i det minste laget. En ytterligere økning vil gi forsvarsledelsen og regjeringen større handlefrihet – både hjemme og ute. Volum i seg selv gir nemlig kvalitet i denne sammenhengen. Norge ligger der det ligger, har en langstrakt kystlinje og en spesiell topografi.

En annen måte å styrke beredskapen hjemme på, er å styrke Heimevernets spydspiss – innsatsstyrken. En prioritert oppgave nå må være å få styrken fulltallig på 5000 mann. Og styrken kan ytterligere styrkes opp mot 15% av HVs mannskapsstyrke mot 10% i dag. Noe av kritikken mot dagens forsvarskonsept går jo på at en etterlyser større innsats hjemme.

Ellers er det etter mitt skjønn vesentlig at en ikke skjærer ytterligere ned på HVs totale mannskapsstyrke på 50 000 mann, trener alle HV-soldatene hvert år og sørger for at det ikke oppstår for store forskjeller mellom innsatsstyrken og de andre HV-soldatene!

Nils Tore Gjerde



**ØKT INNSATS:** Nils Tore Gjerde ønsker økt satsning på innsatsstyrken

## Flere kvinner i forvaret

Kvinneandelen i det norske ISAF bidraget i Afghanistan er for tiden på tolv prosent. At kvinneandelen som deltar i ISAF styrken er nesten dobbel så høy som kvinneandelen i Forsvaret hjemme kan tolkes som et klart signal på at kvinner både er ønsket, og selv ønsker å delta, i internasjonale fredsoperasjoner. Det viser at kvinner både kan og vil – selv i operasjoner som betegnes som farefull. Hvorfor kvinneandelen totalt i Forsvaret bare holder seg på syv prosent, er et spørsmål jeg ønsker svar på. Derfor har jeg fremmet en interpellasjon i Stortinget for å få politisk debatt om hvilke tiltak som må til for at kvinneandelen skal nå det fastsatte målet på femten prosent i løpet av 2008? Og ikke minst; Hvorfor klarer vi ikke å rekruttere og beholde flere kvinner i Forsvaret? Spørsmålene er stilt til forsvarsministeren, som vil komme til Stortinget for å besvare disse i nær framtid.



Som nestleder i Forsvarskomiteen vil jeg at Forsvaret skal være en organisasjon i pakt med tiden, og også være en organisasjon som i større grad avspeiler det norske samfunn. Formelt ble full likestilling mellom kvinner og menn i Forsvaret innført så sent som i 1985. Inntil da ble organisasjonskulturen i Forsvaret i stor grad utviklet av menn med bakgrunn i menns holdninger og verdier. Det har vist seg at en endring av mannskulturen ikke er enkel, og man kan jo spørre seg om Forsvaret i dag, vel tyve år etter innføringen av full likestilling i organisasjonen, virkelig ønsker en endring? For fakta er at Norge har kommet mye lengre enn mange andre land når det gjelder likestilling og representasjon i både offentlig og privat sektor, men ikke innenfor mannsbastionen Forsvaret. Som forsvarspolitisk talskvinne ser jeg viktigheten av at kvinneandelen økes, men skal målet nås må radikale tiltak iverksettes.

Ett godt tiltak for å øke kvinneandelen er Stortingets beslutning om å endre vernepliktsloven. Fra neste år skal jenter, i likhet med gutter fra samme årskull, få innkalling til sesjon, men på frivillig basis. Stortinget har gitt Vernepliktsverket adgang til å bruke de samme kilder for å nå aktuelle kvinner som de bruker for menn. Dette vil sannsynligvis vise seg å være et egnet middel for rekruttering av kvinner til Forsvaret.

Flere militære kvinner vil bidra til å opprettholde den legitimiteten som verneplikten har i folket, og være med på å styrke båndene mellom kvinner og Forsvaret. Selv om ikke alle liker å høre det, mener jeg at en økt kvinneandel blant verneplikts- og befalsmassen vil berike organisasjonen fordi kvinner påvirker Forsvarets strukturer, metoder, opplæring og holdninger. Forsvaret har i dag kvinnelige offiserer i alle aldre og på ulikt gradsnivå. I teorien er det ingen militære stillinger kvinner ikke har tilgang til. Norge er blant annet ett av de få land i den vestlige verden som tillater kvinner i stridende tjeneste. Det har vi oppnådd fordi Arbeiderpartiet har arbeidet for full likestilling i samfunnet, også i Forsvaret, over mange år.

Storingsrepresentant Signe Øye, Ap, nestleder Forsvarskomiteen

# Kurs og evalueringer i HV 2007

## // KURS OG TAKTISKE EVALUERINGER, LHV OG LUHV

### Kurs og seminarer 1. kvartal 2007

Kurs taktisk evaluering og veiledning	D	08.01-19.01
Grunnkurs Etterretning (FSES) (påmeldingsfrist 27.11.06)	Lu	08.01-19.01
Skredkurs Hund FHSK	D	21.01-27.01
Oppdateringskurs O-sjefer	D	22.01-26.01
Befalskurs Jurister/prester uten GBU	D	29.01
Fagseminar jurister og MP-sjefer	D	30.01-02.02
Fagseminar MP-sjefer og MP-troppsjef	D	30.01-02.02
Fagseminar Feltprester	D	30.01-02.02
Winter Warfare Course/ Advanced WWC	D	05.02-23.02
Stabstroppkurs I	D	05.02-16.02
Seminar Stab/stø omrsjefer, NK omr og G-4	D	20.02-21.02
Fagkurs Åstedsgranskning – MP	Se	20.02-22.02
Grunnkurs B Lotter	D	25.02-02.03
Instruktørkurs Hund Trinn 1	Ha	19.03-30.03
Stabstroppkurs II	D	19.03-30.03
Sambandskurs I Område	D	19.03-30.03
Fagkurs I Skarpskytter (016/ sksktr)	D	19.03-30.03

### Kurs og seminarer 2. kvartal 2007

Kurs nytt skarpsskyttergevær (016)	D	11.04-13.04
Fagkurs Skarpskytter Forsvarsgrenene	D	11.04-20.04
HV trenings- og øvingskonferanse	D	11.04-12.04
Instruktørkurs I DFS	D	15.04-20.04
Lagførerkurs MP (FMPA)	Se	16.04-27.04
G-6/S-6 seminar	D	17.04-18.04
Lagførerkurs Sanitet (FSAN)	Se	16.04-27.04
Områdesjefskurs I	D	23.04-04.05
Lagførerkurs Jeger	D	23.04-04.05
Troppsjefkurs II Jeger	D	23.04-04.05
Grunnkurs Etterretning (FSES) (påmeldingsfrist 12.3.07)	Lu	02.05-11.05
Instruktørkurs Patruljenærstrid	D	02.05-11.05
Troppsjef seminar Skarpskyttertropp	D	08.05-09.05
Troppsjef seminar Innsatstropp	D	08.05-09.05
Troppsjef seminar Hundetropp	D	14.05-15.05
Troppsjef seminar stabstropp I/F-kdo	D	14.05-15.05
Lagførerkurs MØR	D	21.05-01.06
Lagførerkurs RFK	D	21.05-01.06
Troppsjefkurs II Utrykningstropp	D	21.05-01.06
Troppsjef seminar ABC- vern tropp	D	22.05-23.05
Grunnkurs A Lotter	D	04.06-15.06
Grunnkurs 016	D	18.06-29.06
Troppsjefkurs III Geværtropp	D	18.06-29.06

### Kurs og seminarer 3. kvartal 2007

Troppsjefkurs II Innsatstropp	D	13.08-24.08
Troppsjefkurs III Innsatstropp	D	13.08-24.08
Grunnkurs Hund (FHSK)	Ha	20.08-31.08
Videregående kurs Hund (FHSK)	Ha	20.08-30.08
Troppsjefkurs III Geværtropp	D	27.08-07.09
Lagførerkurs MØR (utrtropp/innsatstropp)	D	27.08-07.09
Lagførerkurs skarpskytter (016/sksktr)	D	27.08-07.09

Fagkurs OIBO (016/bordingslag)	X	03.09-14.09
Introkurs nytilsatte i HV	D	10.09-14.09
Fagkurs Trening i maktanvendelse (TIM)	R	10.09-14.09
Fagkurs Force protecion/ objektsikring	D	10.09-21.09
Troppsjefkurs II Sanitet (FSAN)	Se	17.09-28.09
Troppsjef seminar Jegertropp	D	18.09-19.09
Fagkurs II Skarpskytter (016/sksktr)	D	17.09-28.09
Instruktørkurs OIBO	X	24.09-28.09
Instruktørkurs ny angrepsrifle	D	25.09-27.09
Fagseminar Sanitet	X	25.09-26.09

### Kurs og seminarer 4. kvartal 2007

Sambandsseksjonskurs II	D	01.10-12.10
Seminar kursansvarlig	D	02.10-03.10
Sjefseminar I/F kdo	X	02.10-03.10
Troppsjef seminar MP-troppsjef	D	02.10-03.10
Etterretningss- og sikkerhetskurs område	X	02.10-12.10
Stabstroppkurs I	D	22.10-02.11
Fagkurs Skarpskytter Forsvarsgrenene	D	22.10-02.11
Områdesjefskurs II	D	05.11-16.11
Sambandskurs II Område	D	05.11-16.11
Troppsjefkurs II MP(FMPA)	Se	12.11-23.11
Instruktørkurs II DFS	D	14.11-18.11
Kurs taktisk evaluering og veiledning	D	19.11-30.11
Stabstroppkurs II	D	03.12-14.12
Etterretnings- og sikkerhetskurs område	D	03.12-14.12

### Forklaring til forkortelser:

<i>D</i>	–	<i>Dombås</i>	<i>Se</i>	–	<i>Sessvollmoen</i>
<i>R</i>	–	<i>Rygge</i>	<i>He</i>	–	<i>Heistadmoen</i>
<i>Lu</i>	–	<i>Lutvann</i>	<i>X</i>	–	<i>Ikke fastsatt</i>



# TILBAKEBLIKK

# 25

nr. 1, januar 1982

## Solid oppslutning om Heimevernet

Heimevernet har solid støtte i befolkningen. Flertallet mener at HV har viktige oppgaver, og er rimelig effektivt. I alt 68 prosent av befolkningen mener at HV har en viktig oppgave å utføre innenfor Norges total forsvar. Over 50 prosent tror Heimevernet er effektivt. Imidlertid finnes det også grupper som mener at Heimevernet har lite viktige oppgaver, og at effektiviteten er lav.

668 men og 707 kvinner ble intervjuet. 388 var i alderen under 30 år, 613 var mellom 30 og 60 år, og 370 var over 60 år.



## Oslojente på troppssjefkurs II

Den 21 år gamle Askerjenta May Brit Tømmervik ble første kvinne til å gjennomføre troppssjefkurs II

Mange kvinner har tidligere gått kurs på Dombås, men aldri på troppssjefkurs II.

May Brit Tømmervik begynte i HV-ungdomsgruppa i Asker område 02408 som syttenåring, og trivdes

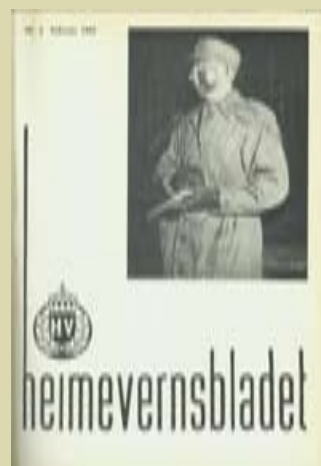
# 50

nr. 2, februar 1957

## HV er i kontakt med alle lag av folket, sier formann i HV,s landsråd.

I fjor var det et stort år for Heimevernet. For det første hadde institusjonen bestått i ti år, og for det annet fikk 10-åringen som «presang» de sårt savnede utfyllende bestemmelser til Lov om Heimevernet. Disse to tingene gjør at 1956 blir stående som noe av et merkeår for HV

Med de utfyllende bestemmelsene har Landsrådet nådd et av de største målene de satte seg ved starten for ti år siden. Men det er fortsatt nok å arbeide med.



## HV-soldatar på brandsløgking i HV-11101

Laurdag den 29/12 1956 kl. 2000 vart områdesjefen i HV-område 11101 oppringd av lensmann i Vanylven, der han ba områdesjefen om å kalla saman HV-soldatane i område for å hjelpa til med å sløkkja ein lyngbrand, som dei hadde minst herredømet over.

Dei bestod prøva, og vart enno meir populære enn før.

## Skjer det noe i HV-Norge?

## Kontakt oss!

### Redaksjonen

Stian Støvland: 23 09 86 23  
sstovland@mil.no

redaksjonen@hvbladet.no

### Region 4

Stian Støvland: 23 09 86 23  
sstovland@mil.no

### Region 3

Elisabeth Eikeland: 51 34 39 05  
eeikeland@mil.no

### Region 2

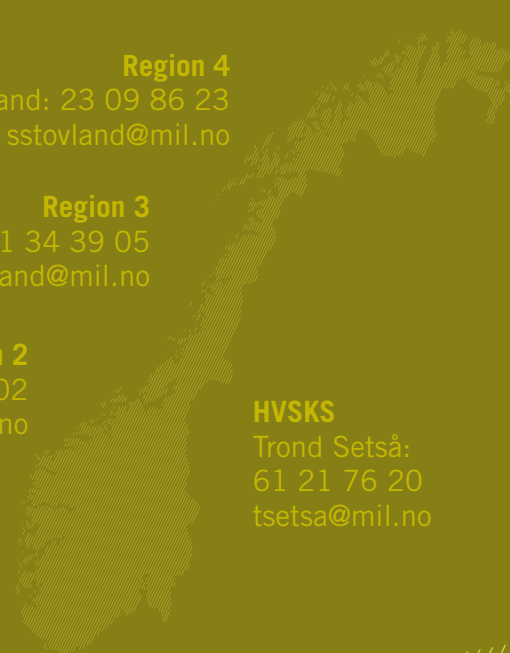
Rune Haarstad: 74 83 67 02  
rhaarstad@mil.no


### Region 1

Heidi Kraft Johnsen: 23 09 26 03  
hejohnsen@mil.no

### HVSKS

Trond Setså:  
61 21 76 20  
tsetsa@mil.no





		UT-FOLDE	TØRR	SCENE	GL-SER	TREN-INGEN	BEDREV	ORD-klasse
VÅPNET		RUSE					MIL-ORD	TA AV
SLÅ					HOLDE			
STIGE					LAV-VANN			
FISK								
	DEL AV	ARVE-FAK-TOR		BE-SEIRET			SVELLE	FØLGE-LIG
BOK-STAV	VÅPEN			SMØRE-FETT	PLASS			
MA-ROKKO		KRYD-DER	SMUG		FUGL			
				HOL-DER				
				SIDE				
INN-PASS		VETTE				MYN-TER	BETE-REL-SEN	
NAVN		REDSSEL						
HJEL-PERNE				OM-GANG	NOE		VIA	
							LIKE	
HVISKE		MAKT-MID-DEL	USTØ-HET					
ADV.			PLAGG					FARGE
BANE-DEKKE	LEVER							
DREK	RIME		SNET-TE				LEVER	
STEN-GE						RAGE		

## Løsning x-ord forrige nummer



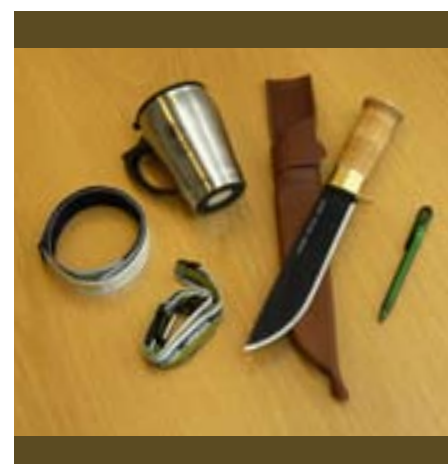
## Heimevernsbladet gratulerer

Blant mange riktige løsninger på x-ordet i nr. 6 2006, ble det plukket ut en vinner:

Nils Ingvar Egeland, Sør-Audnedal, mens Ole Christian Fjeld vant julekryss. Premie på vei i posten. HV-bladet gratulerer!

## VINN HV-KNIV

I dette kryssordet kan du vinne en samekniv med «VERNER – VOKTER – VIRKER» gravert inn på bladet. I tillegg får du et flott kaffekrus i metall med lokk, en penn samt refleks- og nøkkelbånd.



Navn: \_\_\_\_\_

Adresse: \_\_\_\_\_

Poststed: \_\_\_\_\_

Løsningen sendes innen 1. september til:  
Heimevernsbladet, Oslo mil/Grev wedels plass 9, 0015 Oslo (merk: «kryssord»)



## PROFILERINGSARTIKLER

Landsrådet for Heimevernet leverer HV-merket som jakkenål beregnet på sivile klær. Merkene leveres også flate eller buede slik at de kan monteres på premier. Det finnes også slipsklemmer og mansjettknapper. HV-beltet er et smalt dressbelte i kalveskinn.

### Bestilling

Send inn bank- eller postgiro på beløpet, og skriv bestillingen på giroblanketten! *Husk tydelig navn og adresse!* Ved betaling på giro beregnes ikke porto og gebyr.

Bankgirokonto 9001.06.33612.  
Ring eventuelt tlf. 23 09 69 72 eller send telefaks til Landsrådet på 23 09 69 98.

### Priser

Jakkenål	50,-/stk.
Flate og buede merker	50,-/stk.
Slipsklemme	80,-/stk.
Mansjettknapper	150,-/stk.
HV-belte	215,-/stk.
Norges Regenter	120,-/stk.



**Landsrådet for Heimevernet** Oslo MIL/Akershus, 0015 Oslo  
www.landsraadet.no / post.lrhv@mil.no Tlf: 23 09 69 72 / Faks: 23 09 69 98 / Mob: 990 96 972

# B-BLAD

Returadresse:

HV BLADET

Oslo MIL / Grev Wedels plass 9

0015 Oslo

## FLYTTE?

Meld ny adresse til Folkeregisteret.

Skal du flytte ut av ditt distrikt?

**Husk:** Innlevering av våpen og ammunisjon før avreise!

## FIRE PÅ SESJON



«Har du hørt om utdanningsmulighetene i Heimevernet?»



**Fredrik Sandberg (17)**

Ja, men ikke noe mer enn at jeg kan ta en utdanning der.



**André Ristesund (17)**

Ja, de viste en video der de hadde noe om det. Men så mye mer enn det vet jeg ikke.



**Truls Westbye (17)**

Nei, egentlig ikke.



**Ann Kirsti Andreassen (18)**

Ja, litt. Men ikke så mye egentlig.